

PLA DE MESURES ANTIFRAU

AUTORITAT PORTUÀRIA DE BARCELONA

Control de versions

Edició	Apartats modificats	Descripció general del canvi	Data
V. 1.0	Document Original i aprovació Consell Administració	-	Juny 2022
V.1.1	Primera modificació del Pla de Mesures Antifrau	-	Juliol 2022
V. 2.0	Revisió i actualització del Pla de Mesures Antifrau	Actualització segons les novetats legislatives, adaptació amb motiu dels canvis en el Sistema Intern d'Informació i ampliació d'annexos.	Desembre 2024

ÍNDEX

1.- INTRODUCCIÓ	5
2.- OBJECTE.....	6
3.- COMPROMÍS AMB LA INTEGRITAT INSTITUCIONAL.....	7
3.1.- El cicle antifrau en l'Ordre Ministerial HFP/1030/2021: definicions d'aplicació	7
4.- MARC NORMATIU D'APLICACIÓ	9
4.1.- Marc Normatiu Europeu.....	9
4.2.- Marc Normatiu Estatal.....	10
5.- GOVERNANÇA DEL PLA I RESPONSABILITATS ORGÀNIQUES.....	11
5.1.- Funcions de la Comissió Tècnica de Seguiment del Pla de Mesures Antifrau	12
6.- GESTIÓ DE RISCOS EN EL CICLE ANTIFRAU.....	14
6.1.- Identificació i avaluació de riscos en la gestió.	14
6.2.- Elements estructurals.....	15
6.3.- Metodologia per a l'administració de riscos.	16
6.4.- Risc diferenciat de doble finançament.....	17
7.-MESURES DE LLUITA CONTRA EL FRAU I LA CORRUPCIÓ	18
7.1.- Concepte de frau i corrupció.....	18
7.2.- Cicle Antifrau.....	19
7.3.- Prevenció	20
7.4.- Detecció.....	22
7.5.- Correcció	23
7.6.- Persecució	23
8.- EL SISTEMA INTERN D'INFORMACIÓ	26
8.1.- Canals d'informació.....	26
9.- PREVENCIÓ I GESTIÓ DELS CONFLICTES D'INTERÈS	28
9.1.- Conflicte d'Interès: Concepte.....	29
9.2.- Possibles Actors Implicats.....	29
9.3.- Tipologia	30
9.4.- Mesures relacionades amb la prevenció del Conflicte d'Interès	30
9.5.- Mesures per abordar els possibles conflictes d'interès: Correcció i Persecució.....	31
9.6.- Verificació i comprovació de les DACI.....	32
10.- CONSCIENCIACIÓ, SENSIBILITZACIÓ I FORMACIÓ EN ÈTICA I INTEGRITAT	33
10.1.- Mesures de Formació.....	33
10.2.- Mesures de Conscienciació i Sensibilització.....	33

11.- COMUNICACIÓ I PUBLICITAT DEL PLA.....	34
12.- SEGUIMENT, AVALUACIÓ I ACTUALITZACIÓ DEL PLA.....	34
12.1.- Seguiment i avaluació.....	34
12.2.- Actualització.....	35
13.- ANNEXOS DEL PLA DE MESURES ANTIFRAU	36
ANNEX I. Declaració d'integritat institucional i tolerància zero davant del frau	36
ANNEX II: Model de declaració de compromís en relació amb l'execució d'actuacions del PRTR (Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre).....	40
ANNEX III: Qüestionari bàsic d'avaluació del risc Ordre HFP/1030/2021	41
ANNEX IV.- ANNEX II.B.6. Test compatibilitat règim d'ajuts d'Estat i evitar doble finançament.....	43
ANNEX V.- Llista de verificació d'indicadors de frau o banderes vermelles.....	46
ANNEX VAIG VEURE.- Prevenció i gestió dels conflictes d'interessos	47
ANNEX VII.- Definició de política de regals i hospitalitats	56
ANNEX VIII.- Normes bàsiques de comunicació del Pla d'Actuacions contra el Frau	57
ANNEX IX.- Autoavaluació de riscos de l'Autoritat Portuària de Barcelona	58

1.- INTRODUCCIÓ

El 21 de juny de 2020, el Consell Europeu aprova la creació del programa Next Generation EU (d'ara endavant, NGEU), com un instrument d'estímul econòmic en resposta a la crisi generada per la COVID-19 i que es materialitza normativament al Mecanisme per a la Recuperació i la Resiliència (d'ara endavant, MRR), establert al Reglament (UE) 2021/241 del Parlament Europeu i del Consell de 12 de febrer de 2021.

El MRR té quatre objectius: promoure la cohesió econòmica, social i territorial de la UE; enfortir la resiliència i la capacitat d'ajustament dels estats membres; mitigar les repercussions socials i econòmiques de la crisi de la COVID-19, i donar suport a les transicions ecològica i digital. Objectius que, a Espanya, com en cadascun dels estats membres, es pretenen assolir a través del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència (d'ara endavant, PRTR), que inclou les reformes i els projectes d'inversió necessaris per assolir aquests objectius.

El PRTR té quatre eixos transversals: la transició ecològica, la transformació digital, la cohesió social i territorial i la igualtat de gènere. Aquests eixos es vertebraven en deu polítiques palanca, dins de les quals es recullen trenta components, que permeten articular els programes d'inversions i les reformes necessàries per assolir els objectius del PRTR.

El desplegament del PRTR i les diferents iniciatives que es financin amb càrrec al mateix exigeix adequar els procediments de gestió i de control a un nou marc normatiu, el punt de partida del qual s'identifica amb el Reial decret- llei 36/2020, de 30 de desembre, pel qual s'aproven mesures urgents per a la modernització de l'Administració Pública i per a l'execució del PRTR, en el qual es recullen diferents mesures per adaptar el marc legal vigent als procediments relatius al PRTR (en especial, en matèria de contractació i subvencions).

Per a la gestió del PRTR s'aprova l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del PRTR i l'Ordre HFP/1031/2021, de 29 de setembre, per la qual s'estableix el procediment i format de la informació a proporcionar per les entitats del sector públic estatal, autonòmic i local per al seguiment del compliment de fites i objectius i d'execució pressupostària i comptable de les mesures dels components del PRTR, que dibuixen les línies comunes per al conjunt d'entitats participants en la seva execució.

L'Ordre HFP/1030/2021, estableix un compromís exprés amb elevats estàndards d'integritat i tolerància zero contra el frau, que es materialitza amb l'exigència de l'aprovació de plans de mesures antifrau per a la prevenció, detecció i persecució del frau i la corrupció i els conflictes d'interès, per part de les entitats decisores o executores.

L'aprovació dels plans de mesures antifrau s'ha de realitzar conforme als requisits establerts a l'art. 6.5 de l'Ordre HFP/1030/2021:

- a) Aprovació per l'entitat decidora o executora, en un termini inferior a 90 dies des de l'entrada en vigor de l'Ordre HFP/1030/2021 o, si escau, des que es tingui coneixement de la participació en l'execució del PRTR.
- b) Estructurar les mesures antifrau de manera proporcionada i entorn dels quatre elements clau del denominat «cicle antifrau»: prevenció, detecció, correcció i persecució.

- c) Preveure la realització, per l'entitat de què es tracti, d'una avaluació del risc, impacte i probabilitat de risc de frau en els processos clau de l'execució del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència i la seva revisió periòdica, biennal o anual segons el risc de frau i, en tot cas, quan s'hagi detectat algun cas de frau o hi hagi canvis significatius en els procediments o en el personal.
- d) Definir mesures preventives adequades i proporcionades, ajustades a les situacions concretes, per reduir el risc residual de frau a un nivell acceptable.
- e) Preveure l'existència de mesures de detecció ajustades als senyals d'alerta i definir el procediment per a la seva aplicació efectiva.
- f) Definir les mesures correctives pertinents quan es detecta un cas sospitós de frau, amb mecanismes clars de comunicació de les sospites de frau.
- g) Establir processos adequats per al seguiment dels casos sospitosos de frau i la corresponent recuperació dels fons de la UE gastats fraudulentament.
- h) Definir procediments de seguiment per revisar els processos, procediments i controls relacionats amb el frau efectiu o potencial, que es transmeten a la corresponent revisió de l'avaluació del risc de frau.
- i) Específicament, definir procediments relatius a la prevenció i correcció de situacions de conflictes d'interès d'acord amb el que estableixen els apartats 1 i 2 de l'article 61 del Reglament financer de la UE. En particular, s'haurà d'establir com a obligatòria la subscripció d'una DACI per als qui participin en els procediments d'execució del PRTR, la comunicació al superior jeràrquic de l'existència de qualsevol potencial conflicte d'interès i l'adopció per aquest de la decisió que, en cada cas, correspongui.

En el marc de l'autonomia que l'Ordre concedeix a cada entitat pública decisora o executora en la concreció de les mesures, hauran de tenir-se en compte també les prescripcions establertes al seu "Annex III.C. Orientació sobre mesures de prevenció, detecció i correcció del frau, corrupció i conflicte d'interessos"

També s'haurà de tenir en compte l'establert en la Disposició adicional centena dotzena, de la Llei 31/2022, de 23 de desembre, de pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2023, que introdueix la regulació de l'anàlisi sistemàtica del risc de conflicte d'interès en els procediments administratius que executen el Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència, desenvolupat per Ordre HFP/55/2023, de 24 de gener, relativa a l'anàlisi sistemàtica del risc de conflicte d'interès en els procediments que executen el Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència.

2.- OBJECTE

L'Autoritat Portuària de Barcelona va elaborar un Pla de Mesures Antifrau que va ser aprovat pel Consell d'Administració el 29/6/2022, modificat posteriorment per acord del Consell del 20/7/2022, que ara s'actualitza.

El Pla té per objecte definir les principals accions que s'adopten per evitar el mal ús o el frau en els recursos financers de l'APB, entre els quals es troben els recursos del PRTR, amb la finalitat de prevenir, detectar i establir mesures correctores perquè els recursos financers no es malgastin, es destinin d'acord amb la finalitat que els és pròpia i compleixin les finalitats per a les quals estan assignats. El Pla de Mesures Antifrau de l'Autoritat Portuària de Barcelona estableix els principals components i elements estructurals de les Mesures Antifrau de l'Entitat, que hauran de ser observats no únicament en aquells contractes finançats amb fons del PRTR, sinó a tots els contractes de l'APB pel que es refereix als principis que els informen, sense perjudici de la seva deguda adaptació a l'hora de la seva aplicació pràctica a les exigències de cada procediment.

El Pla s'aprova com un instrument viu que ha de ser objecte de desenvolupament, revisió, i actualització per garantir la disponibilitat de les principals mesures que s'hi recullen, en particular, respecte a l'avaluació de riscos, els conflictes d'interès i els canals de denúncies.

3.- COMPROMÍS AMB LA INTEGRITAT INSTITUCIONAL

L'Autoritat Portuària de Barcelona manifesta el seu compromís amb la tolerància zero davant el frau, tal com preveu "l'Annex I. Declaració d'integritat institucional i de tolerància zero davant del frau d'aquest Pla".

D'aquesta manera, s'alinea amb les mesures de prevenció i detecció del frau liderades per la Unió Europea, a través de la posada en marxa de procediments i mesures proporcionades de lluita contra el frau, que presenten especial impacte en la gestió dels fons Next Generation EU i en el marc de les actuacions de gestió del PRTR.

El compromís amb la integritat corporativa es manifesta també a través d'altres elements institucionals, com el Codi Ètic i de Conducta aprovat pel Consell d'Administració l'any 2015 i la seva actualització posterior aprovada per l'òrgan de govern l'any 2024. El Codi Ètic i de Conducta és la guia d'actuació per assegurar un comportament adequat en l'acompliment professional de les persones que treballen en l'Autoritat Portuària de Barcelona.

L'Autoritat Portuària de Barcelona, tant en el seu nivell de govern, com d'administració, assumeix el compromís d'aplicar les mesures d'aquest Pla amb la màxima diligència i implantar, en els seus processos propis, les mesures i nivells de control que permetin una eficaç execució dels fons dels quals són responsables en un context d'integritat i prevenció de la lluita contra el frau, la corrupció i els conflictes d'interès en els termes establerts en la normativa europea, així com en el conjunt de l'ordenació jurídica.

Els òrgans de govern, en exercici del seu lideratge exemplar, hauran de garantir la disponibilitat de mitjans i recursos suficients i adequats per al desplegament de les mesures incloses en aquest Pla, que s'hauran d'administrar, amb subjecció a les normes pressupostàries, sota els principis d'eficiència i eficàcia, i també amb transparència.

3.1.- El cicle antifrau en l'Ordre Ministerial HFP/1030/2021: definicions d'aplicació

L'Autoritat Portuària de Barcelona, com a entitat participant en l'execució del PRTR, compta amb aquest Pla com a mecanisme que li permet garantir i declarar que, en el seu respectiu àmbit d'actuació, els fons corresponents s'han utilitzat de conformitat amb les normes aplicables, en particular, referent a la prevenció, detecció i correcció del frau, la corrupció i els conflictes d'interès.

En l'elaboració del Pla, l'Autoritat Portuària de Barcelona ha seguit estrictament l'establert en la normativa espanyola i europea, així com els pronunciaments que al respecte de la protecció dels interessos financers de la Unió hagin realitzat o puguin realitzar les institucions de la Unió Europea en relació amb aquesta matèria.

En el seu disseny i elaboració, s'han estructurat les mesures antifrau de manera proporcionada, entorn dels quatre elements clau del denominat «cicle antifrau»: prevenció, detecció, correcció i persecució. En particular, es configuren com a actuacions obligatòries per als òrgans gestors, **l'avaluació de risc de frau, el compliment de la Declaració d'Absència de Conflicte d'Interès (DACI)** i la disponibilitat d'un procediment per **abordar els conflictes d'interès**.

Als efectes del present Pla, són d'aplicació les definicions de frau, corrupció i conflicte d'interès contingudes en la Directiva (UE) 2017/1371, sobre la lluita contra el frau que afecta als interessos financers de la Unió (Directiva PIF), i al Reglament (UE, Euratom) 2018/1046 del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juliol de 2018, sobre les normes financeres aplicables al pressupost general de la Unió (Reglament Financer de la UE), i la Recomanació sobre Integritat Pública de l'OCDE.

- **Integritat pública**¹

La integritat pública es refereix a l'alineació consistent i l'adhesió a valors, principis i normes ètics compartits per mantenir i prioritzar l'interès públic sobre els interessos privats al sector públic.

- **Conflicte d'interès**²

Ens trobarem davant d'un conflicte d'interès «quan els agents financers i altres persones que participen en l'execució del pressupost tant de forma directa, indirecta i compartida, així com en la gestió, inclosos els actes preparatoris, l'auditoria o el control, vegin compromès l'exercici imparcial i objectiu de les seves funcions per raons familiars, afectives, d'afinitat política o nacional, d'interès econòmic o per qualsevol altre **motiu** directe o indirecte d'interès personal»

- **Frau**

En matèria de despeses, es defineix el frau com qualsevol «acció o omissió *intencionada*, relativa³:

- i. A la utilització o a la presentació de declaracions o de documents falsos, inexactes o incomplets, que tinguin per efecte la percepció o la retenció indeguda de fons procedents del pressupost general de les Comunitats Europees o dels pressupostos administrats per les Comunitats Europees o pel seu compte.
- ii. A l'incompliment d'una obligació expressa de comunicar una informació, que tingui el mateix efecte.
- iii. A la desviació d'aquests mateixos fons amb altres finalitats diferents d'aquells per als quals van ser concedits al principi».

En matèria de despeses relacionades amb els contractes públics, almenys quan es cometin amb ànim de lucre il·legítim per a l'autor o una altra persona, i que causin una pèrdua per als interessos financers de la Unió, qualsevol acció o omissió relativa a:

- i. l'ús o la presentació de declaracions o documents falsos, inexactes o incomplets que tingui per efecte la malversació o la retenció infundada de fons o actius del pressupost de la Unió o de pressupostos administrats per la Unió, o en nom seu,
- ii. l'incompliment d'una obligació expressa de comunicar una informació, que tingui el mateix efecte,

¹ Recomanació sobre Integritat Pública de l'OCDE

² Aquesta declaració es correspon amb l'establerta a l'article 61 Reglament (UE, Euratom) 2018/1046 del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juliol de 2018, sobre les normes financeres aplicables al pressupost general de la Unió (Reglament Financer). Sense perjudici d'això, l'art. 64.2 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic (d'ara endavant LCSP) assenyala que el concepte de conflicte d'interès inclourà, almenys, qualsevol situació en la qual el personal al servei de l'òrgan de contractació, que a més participi en el desenvolupament del procediment de licitació o pugui influir en el resultat del mateix, tingui directament o indirectament un interès financer, econòmic o personal que pogués semblar que compromet la seva imparcialitat i independència en el context del procediment de licitació.

³ Segons l'establert a l'article 3 de la Directiva (UE) 2017/1371, sobre la lluita contra el frau que afecta als interessos financers de la Unió a través del dret Penal.

iii. l'ús indegut d'aquests fons o actius per a finalitats diferents de les quals van motivar la seva concessió inicial i que perjudiqui els interessos financers de la Unió.

- **Irregularitat ⁴**

Constituirà irregularitat tota infracció d'una disposició del dret comunitari corresponent a una acció o omisió d'un agent econòmic, que tingui o tindria per efecte perjudicar el pressupost general de les comunitats o els pressupostos administrats per aquestes, bé sigui mitjançant la disminució o la supressió d'ingressos procedents de recursos propis percebuts directament per compte de les comunitats, bé mitjançant una despesa indeguda. L'existència d'una irregularitat no sempre implica la possible existència de frau; la concurrència d'intencionalitat és un element essencial en el frau, element que no és necessari que es doni perquè existeixi irregularitat.

- **Corrupció passiva ⁵**

S'entendrà per corrupció passiva l'acció d'un funcionari que, directament o a través d'un mitjancer, demani o rebi avantatges de qualsevol tipus, per a ell o per a tercers, o accepti la promesa d'un avantatge, a fi que actuï, o s'abstingui d'actuar, d'acord amb el seu deure o a l'exercici de les seves funcions, de manera que perjudiqui o pugui perjudicar els interessos financers de la Unió.

- **Corrupció activa**

S'entendrà per corrupció activa l'acció de tota persona que prometi, ofereixi o concedeixi, directament o a través d'un mitjancer, un avantatge de qualsevol tipus a un funcionari, per a ell o per a un tercer, a fi que actuï, o s'abstingui d'actuar, d'acord amb el seu deure o a l'exercici de les seves funcions de manera que perjudiqui o pugui perjudicar els interessos financers de la Unió.

- **Conductes i activitats reprotxables ⁶**

Aquelles que resultin contràries a l'objectivitat, a la imparcialitat, a l'eficàcia, a la probitat, integritat, ètica pública i bon govern, així com la realització de despeses supèrflues o innecessàries de fons de procedència pública, amb independència que impliquin o no una infracció directa de l'ordenació jurídica.

4.- MARC NORMATIU D'APLICACIÓ

En l'elaboració, implantació, execució i seguiment del Pla s'han de prendre en consideració les següents fonts normatives, amb caràcter no exhaustiu.

4.1.- Marc Normatiu Europeu

- Reglament (UE) 2020/2094 del Consell, de 14 de desembre de 2020, pel qual s'estableix un Instrument de Recuperació de la Unió Europea per donar suport a la recuperació després de la crisi de la COVID-19.
- Reglament (UE) 2021/241 del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de febrer de 2021, pel qual s'estableix el Mecanisme de Recuperació i Resiliència.
- Reglament (UE) 2021/1060 del Parlament Europeu i del Consell, pel qual s'estableixen disposicions comunes relatives als fons europeus estructurals i d'inversió.

⁴ Segons l'establert al Reglament (CE, Euratom) n. 2988/95 del Consell, de 18 de desembre de 1995, relatiu a la protecció dels interessos financers de les Comunitats Europees.

⁵ Segons l'establert a l'article 3 de la Directiva (UE) 2017/1371, sobre la lluita contra el frau que afecta als interessos financers de la Unió a través del dret Penal, que també s'utilitza en el present Pla per a la referència conceptual a corrupció en la seva doble dimensió, activa i passiva.

⁶ Segons l'establert a l'article 3 de la Directiva (UE) 2017/1371, sobre la lluita contra el frau que afecta als interessos financers de la Unió a través del dret Penal.

- Decisió d'execució del Consell, de 6 de juliol de 2021, relativa a l'aprovació de l'avaluació del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència d'Espanya.
- Annex de la proposta de Decisió d'Execució del Consell relativa a l'aprovació de l'avaluació del pla de Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència d'Espanya.
- Operational Arrangements between the Commission and Spain pursuant to Regulation (EU) 2021/241.
- Directiva (UE) 2017/1371 del Parlament Europeu i del Consell, de 5 de juliol de 2017, sobre la lluita contra el frau que afecta els interessos financers de la **Unió** a través del dret penal.
- Reglament (UE, Euratom) 2018/1046 del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juliol de 2018, sobre les normes financeres aplicables al pressupost general de la Unió (Reglament Financer de la UE).
- Reglament (CE, Euratom) n ° 2988/95 del Consell, de 18 de desembre de 1995, relatiu a la protecció dels interessos financers de les comunitats europees.
- Directiva 1937 del Parlament Europeu i del Consell, de 23 d'octubre de 2019, relativa a la protecció de les persones que informin sobre infraccions del dret de la Unió.
- Reglament (UE) 2017/1939 del Consell, de 12 d'octubre de 2017, pel qual s'estableix una cooperació reforçada per a la creació de la Fiscalia Europea.
- Comunicació de la Comissió Europea, "Orientacions sobre com evitar i gestionar les situacions de conflicte d'interessos d'acord amb el Reglament Financer 2021/C 121/01".
- Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques respecte al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades i pel qual es deroga la Directiva 95/45/CE (Reglament general de protecció de dades).

4.2.- Marc Normatiu Estatal

- Reial decret-Llei 36/2020, de 30 de desembre, pel qual s'aproven mesures urgents per a la modernització de l'Administració Pública i per a l'execució del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència.
- Resolució, de 29 d'abril de 2021, de la sotssecretaria, per la qual es publica l'Acord del Consell de Ministres de 27 d'abril de 2021, pel qual aprova el Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència.
- Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència.
- Ordre HFP/1031/2021, de 29 de setembre, pel que s'estableix el procediment i format de la informació a proporcionar per al seguiment del compliment d'objectius i d'execució pressupostària i comptable de les mesures dels components del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència.
- Llei 31/2022, de 23 de desembre, de pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2023 (disposició adicional cent dotzena).
- Ordre HFP/55/2023, de 24 de gener, relativa a l'anàlisi sistemàtica del risc de conflicte d'interès en els procediments que executen el Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència.
- Resolució 1/2022, de 12 d'abril, de la Secretaria General de Fons Europeus, per la qual s'estableixen instruccions a fi d'aclarir la condició d'entitat executora, la designació d'òrgans responsables de mesures i òrgans gestors de projectes i subprojectes, en el marc del sistema de gestió del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència.
- Llei Orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi penal.

- Llei orgànica 9/2021, d'1 de juliol, d'aplicació del Reglament (UE) 2017/1939 del Consell, de 12 d'octubre de 2017, pel qual s'estableix una cooperació reforçada per a la creació de la Fiscalia Europea.
- Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals.
- Llei orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera.
- Llei 47/2003, de 26 de novembre, general pressupostària.
- Llei 53/1984, de 26 de novembre, d'incompatibilitats del personal al servei de les administracions públiques.
- Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic.
- Reial decret llei 3/2020, de 4 de febrer, de mesures urgents pel qual s'incorporen a l'ordenació jurídica espanyola diverses directives de la Unió Europea en l'àmbit de la contractació pública a determinats sectors; d'assegurances privades; de plans i fons de pensions; de l'àmbit tributari i de litigis fiscals.
- Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions.
- Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.
- Llei 39/2015, d'1 d'octubre, de procediment administratiu comú de les administracions públiques.
- Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic.
- Reial decret legislatiu 3/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de l'estatut bàsic de l'empleat públic.
- Reial decret 203/2021, de 30 de març, pel qual s'aprova el reglament d'actuació i funcionament del sector públic per mitjans electrònics.
- Reial decret 3/2010, de 8 de gener, pel qual es regula l'esquema nacional de seguretat en l'àmbit de l'administració electrònica.
- Reial decret 4/2010, de 8 de gener, pel qual es regula l'esquema nacional d'interoperabilitat en l'àmbit de l'administració electrònica.

Així mateix, es tindrà en compte la Instrucció de 23 de desembre de 2021 de la Junta Consultiva de Contractació de l'Estat, sobre aspectes a incorporar en els expedients i en els plecs rectors dels contractes que es financin amb fons procedents del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència, així com la Instrucció d'11 de març de 2021 de la Junta Consultiva de Contractació Pública de l'Estat, sobre la tramitació d'urgència dels procediments de licitació dels contractes que es financin amb fons procedents del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència d'emergència, així com altres Instruccions que es puguin dictar, i doctrina dictada per la Junta Consultiva.

5.- GOVERNANÇA DEL PLA I RESPONSABILITATS ORGÀNIQUES

L'Autoritat Portuària de Barcelona, en el marc del sistema de gestió del PRTR, constitueix la Comissió Tècnica de Seguiment del Pla de Mesures Antifrau, que vetllarà pel compliment de les mesures incloses en aquest Pla. Actuarà com a interlocutor amb els departaments encarregats del seu compliment i informarà directament els òrgans competents d'eventuals incidents que es puguin esdevenir en relació amb l'aplicació del Pla, així com els òrgans de govern.

Els responsables de la Comissió Tècnica de Seguiment del Pla de Mesures Antifrau desenvoluparan les seves

funcions amb total autonomia, independència i imparcialitat, respecte de la resta dels òrgans de l'entitat i haurà de disposar de tots els mitjans personals i materials necessaris per dur-les a terme.

La composició de la Comissió Tècnica estarà formada pels responsables dels següents departaments o persones dels corresponents departaments en qui es delegui:

- Infraestructures i Conservació
- Econòmicofinancer
- Compliment i Auditoria
- Serveis Jurídic i Contractació
- Sostenibilitat Ambiental

5.1.- Funcions de la Comissió Tècnica de Seguiment del Pla de Mesures Antifrau

La Comissió Tècnica de Seguiment del Pla de Mesures Antifrau serà la responsable de liderar el desplegament del Pla de Mesures Antifrau i els seus components, així com impulsar el manteniment, seguiment i millora dels diferents elements estructurals del Pla, proposant als òrgans competents l'adopció de les mesures i aprovació dels acords necessaris per a la prevenció del frau i la corrupció.

Entre les seves funcions generals es troben:

- La supervisió i avaluació del funcionament regular i de la correcta aplicació de les mesures de prevenció, detecció i correcció en relació amb els riscos que afecten l'execució del Mecanisme de Recuperació i Resiliència, inclosa l'avaluació de riscos, detectant vulnerabilitats i proposant accions.
- Verificar la correcta aplicació dels procediments de gestió de conflictes d'interès.
- La comprovació de l'existència de documentació suport dels controls interns realitzats i de l'avaluació de riscos i el seguiment de la implementació de mesures correctores en matèria antifrau.
- Assegurar-se que els fets es remeten als organismes competents per al seu coneixement i sanció quan es detectin fets que puguin ser constitutius d'infraccions penals o administratives.
- Establiment d'un procediment de treball. Entre les facultats atorgades, podrà obtenir informes, així com disposar de facultats d'instrucció dels expedients. La Comissió Tècnica de Seguiment es reunirà periòdicament per tractar la informació relacionada amb l'execució i desenvolupament dels projectes amb càrrec al mecanisme del PRTR.
- Elaboració dels models de documents necessaris per a la prevenció, detecció, correcció i persecució del conflicte d'interès, el frau i la corrupció i la documentació de les actuacions relacionades.
- Comprovació i anàlisi dels expedients identificats de risc i, si escau, proposta de mesures específiques.
- Elaborar l'informe anual de seguiment de l'aplicació del Pla de Mesures Antifrau en l'execució dels projectes finançats amb fons MRR.
- Proposar les actualitzacions del Pla de Mesures Antifrau de l'APB.
- Ser la unitat o l'autoritat de contacte en matèria antifrau.

Així mateix, l'esmentada Comissió podrà convocar els gestors dels projectes amb càrrec al PRTR, que tindran l'obligació d'assistir a les reunions que aquesta convoqui i col·laborar en les funcions de la Comissió.

Totes les persones que directament o indirectament col·laborin en la gestió de projectes PRTR de l'APB, tenen l'obligació de presentar la seva col·laboració i informar a requeriment de la Comissió. Així mateix, han d'informar de qualsevol anomalia que es pugui detectar en la gestió dels fons.

La Comissió de Seguiment assumirà el lideratge en les diferents fases del cicle antifrau que es descriuen a continuació:

a) Fase de prevenció.

La Comissió Tècnica promourà que per part de l'Autoritat Portuària de Barcelona s'impulsin totes les mesures oportunes i proporcionades per prevenir el risc de frau i conflicte d'interès i, en concret:

- El desenvolupament d'una cultura ètica.
- La formació i conscienciació de tot el personal al servei de l'Autoritat Portuària de Barcelona.
- La implicació del Consell d'Administració i de l'Alta Direcció.
- El manteniment i actualització dels mecanismes d'avaluació del risc de frau.
- La utilització de les bases de dades a l'abast de l'Autoritat Portuària de Barcelona per detectar possibles situacions de risc.

b) Fase de detecció.

La Comissió Tècnica s'encarregarà, així mateix, d'impulsar que l'Autoritat Portuària de Barcelona adopti les mesures necessàries per a la detecció del risc de frau i, entre d'altres:

- Redactarà i actualitzarà periòdicament un catàleg d'alertes de frau en col·laboració amb el personal al servei de l'Autoritat Portuària de Barcelona que intervingui en els diferents processos.
- Promourà el coneixement i ús per part de tots els membres de l'entitat dels canals de denúncia que s'habilitin per a la comunicació de situacions de frau, corrupció i conflicte d'interès.
- Impulsarà la utilització de les bases de dades que en cada moment estiguin a l'abast dels membres de l'Autoritat Portuària de Barcelona com els registres mercantils, la Base Nacional de Dades de Subvencions (BNDS) i qualsevol altra d'existent, i promourà la participació en aquells sistemes que puguin crear les administracions de l'Estat o les institucions comunitàries en relació amb fons específics per a la prospecció de dades.

c) Fase de correcció.

La Comissió Tècnica vetllarà perquè, en cas de detecció de frau, o sospita fonamentada, es facin les actuacions necessàries per a la seva correcció, mitjançant les següents actuacions:

- Realització de comunicacions oportunes.
- Avaluació de la incidència del frau i la seva qualificació com a sistèmica o puntual.
- Retirada dels projectes o la part dels projectes afectats pel frau.
- Actualització de l'avaluació del risc que s'ha materialitzat.

d) Fase de persecució.

Així mateix, la Comissió Tècnica impulsarà les actuacions oportunes a fi de dilucidar les possibles responsabilitats disciplinàries o penals que es puguin presentar, duent a terme les accions necessàries amb aquesta finalitat.

6.- GESTIÓ DE RISCOS EN EL CICLE ANTIFRAU

De conformitat amb l'establert a l'article 6.5 c) de l'Ordre HFF/1030/2021, de 29 de setembre, l'avaluació dels riscos de frau ha de realitzar-se i revisar periòdicament amb caràcter biennal o anual, segons el risc de frau trobat i, en tot cas, quan s'hagi detectat algun cas de frau o hi hagi canvis significatius en els procediments de gestió o en el personal que els executa. L'Autoritat Portuària de Barcelona ha de fer una gestió eficaç i eficient dels riscos de frau, corrupció, conflicte d'interès i doble finançament, en els termes que es recullen a continuació.

6.1.- Identificació i avaluació de riscos en la gestió.

En l'àmbit del Pla de Mesures Antifrau, el risc s'entén com la possibilitat que arribi a materialitzar-se un supòsit de frau o corrupció que determini un mal que afecti l'interès públic i, en especial, que afecti en la destinació dels fons públics gestionats per l'Autoritat Portuària de Barcelona. L'avaluació de riscos d'incompliment, especialment de frau i corrupció en els processos més sensibles, és la base que ajuda els gestors i les gestores públics a la seva identificació i a dissenyar i mantenir els controls i accions mitigadores adequats.

A tal efecte, l'Autoritat Portuària de Barcelona ha de mantenir mecanismes per identificar els riscos que es presenten i els avaluarà conforme a paràmetres d'impacte i probabilitat de materialització del risc. Aquesta avaluació es durà a terme amb la participació de personal amb responsabilitats en els processos analitzats, i es revisarà biennal o anualment, segons el risc de frau trobat, i, en tot cas, quan s'hagi detectat algun cas de frau o hi hagi canvis significatius en els procediments o en el personal.

S'haurà, així, de procedir a la identificació dels riscos i a la descripció del mètode d'avaluació i, el resultat de l'avaluació es reflectirà a la corresponent Taula de Riscos i Controls i Accions Mitigadores, Annex IX d'aquest Pla (Autoavaluació de Riscos de l'Autoritat Portuària de Barcelona).

La gestió dels fons públics s'ha de regir pels principis de bon govern i bona administració, fundada en una orientació ètica basada en la integritat, en la qual s'abordi el frau, com un repte fonamental en les polítiques d'integritat i la gestió de riscos com una acció imprescindible.

Es defineix el risc com la incidència de la incertesa sobre la consecució dels objectius d'una organització i s'entendrà per administració de riscos el procés sistemàtic que han de realitzar les institucions per avaluar els riscos a què estan exposades en el desenvolupament de les seves activitats, mitjançant l'anàlisi dels diferents factors que poden provocar-los i amb la finalitat de definir les estratègies que permetin controlar-los, i assegurar l'assoliment dels objectius i metes d'una manera raonable.

Com a element d'utilitat en el procés d'avaluació del risc s'identificaran banderes vermelles, com a senyals d'alarma, pistes o indicis de possible frau (**Annex V. Llista de verificació d'indicadors de frau o banderes vermelles**).

La detecció de banderes vermelles es considera un indicador o un índex de què resulta necessari prestar especial atenció a un determinat àmbit d'actuació per excloure o confirmar la possibilitat de frau.

Constitueixen, per tant, un senyal que alguna cosa surt de l'habitual, que té caràcter atípic o difereix de l'activitat normal i ha d'examinar-se amb més deteniment, *però no impliquen necessàriament l'existència de frau*, encara que sí que indiquen que una determinada àrea d'activitat necessita vigilància i atenció per descartar o confirmar un frau potencial.

El seu propòsit és per tant dur a terme un primer nivell de control per dissipar els dubtes o confirmar la possibilitat de l'existència d'un frau o irregularitat i, en aquest últim cas, per adoptar les mesures necessàries que es requereixin per a una reacció immediata i comprovar si és necessària alguna acció complementària.

L'Autoritat Portuària de Barcelona durà a terme la seva avaluació de riscos, establint els factors determinants que exigeixen més diligència i les mesures que s'aplicaran per reduir-los a un nivell tolerable. L'Autoavaluació de riscos es mostra a l'**Annex IX** d'aquest Pla.

Si el nivell de risc identificat és molt baix i no s'han detectat casos de frau durant l'any precedent, l'entitat podrà revisar l'autoavaluació cada dos anys.

6.2.- Elements estructurals.

Més enllà dels controls i accions mitigadores que hi ha en els diferents processos de l'Autoritat Portuària de Barcelona, i aquells que es vagin impulsant, el Pla consta dels següents elements estructurals:

- **La Declaració Institucional:**

L'Autoritat Portuària de Barcelona manifesta el seu compromís amb la tolerància zero davant el frau i la corrupció mitjançant la Declaració Institucional, que es recull a l'Annex I d'aquest Pla. La Declaració Institucional reforça i reafirma el compromís amb les empreses i la ciutadania, amb el manteniment d'un sistema d'integritat, de manera que tots els processos, conductes i resultats de l'acció de l'Autoritat Portuària de Barcelona responguin a la normativa vigent i als principis i valors ètics compartits, i especialment de lluita contra el frau i la corrupció.

- **El Codi Ètic i de Conducta i Política de Compliment:**

En compliment del que disposa la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, l'Autoritat Portuària de Barcelona disposa d'un Codi Ètic i de Conducta, aprovat pel seu Consell d'Administració,

en sessió del 27 de maig de 2015, i actualitzat el 24 d'abril de 2024, que fixa les pautes de conducta, dirigit al Consell d'Administració i a tot el personal de l'Autoritat Portuària de Barcelona. Recull els principis que comprenen principalment el respecte a l'ordenació jurídica, el compromís amb l'ètica pública i la defensa dels interessos generals amb honradesa, objectivitat, imparcialitat, austeritat i proximitat amb les empreses i la ciutadania.

Aquest Codi Ètic i de Conducta és l'element central del Pla Antifrau i de tot el sistema d'integritat i constitueix un marc ètic comú per al conjunt de persones que treballen en la institució sense perjudici de la seva posició, condició o règim jurídic de vinculació.

El personal de l'Autoritat Portuària de Barcelona actuarà segons les lleis que li resulten d'aplicació, i també segons els principis i valors que es manifesten en aquest Codi.

El Codi Ètic i de Conducta de l'APB es troba publicat en l'espai de Transparència de la pàgina web del Port de Barcelona.

L'Autoritat Portuària de Barcelona compta també amb la Política de Compliment, marc de prevenció, control i gestió de riscos que estableix els compromisos per assegurar i garantir el compliment de normes i la integritat de l'APB, amb la finalitat de fomentar una cultura ètica de compliment normatiu.

- **El Sistema Intern d'Informació:**

L'Autoritat Portuària de Barcelona disposa d'un Sistema Intern d'Informació. La informació relacionada es descriu en l'apartat 8 del present Pla de Mesures Antifrau.

- **Les Mesures de Control de la Prevenció de Conflictes d'Interès:**

A fi de prevenir, detectar i corregir les situacions de conflictes d'interès, l'Autoritat Portuària de Barcelona manté mesures actives per prevenir-les, així com procediments per corregir-les. El detall d'aquestes actuacions es descriu en l'apartat 9 del present Pla de Mitjanes Antifrau.

- **Les Mesures de Lluita contra el Fraud i la Corrupció:**

L'Autoritat Portuària de Barcelona mantindrà mesures a fi de prevenir, detectar, corregir i perseguir el frau i la corrupció. L'objectiu és garantir un ús dels recursos públics conforme a l'interès general i amb un compliment estricte de la destinació que tenen assignada.

El detall d'aquestes mesures es descriu en l'apartat 7.

- **Formació i Sensibilització:**

L'Autoritat Portuària de Barcelona promou accions de formació i sensibilització.

En l'apartat 10 d'aquest Pla s'amplia la informació relacionada.

6.3.- Metodologia per a l'administració de riscos.

De conformitat amb l'establert a l'article 6.2 segon paràgraf de l'Ordre HFP/1030/2021, l'Autoritat Portuària de Barcelona utilitzarà com a element de control el "Test de Conflicte d'Interès, prevenció del frau i la corrupció" relatiu a l'estàndard mínim, recollit a l'Annex II.B.5 de l'Ordre (**Annex III. Qüestionari bàsic d'avaluació del risc OM HFP/1030/2021**).

Per a l'administració de riscos als efectes del Pla, l'Autoritat Portuària de Barcelona preveu la utilització d'eines de detecció del frau (Matriu de Riscos) a través del desenvolupament d'indicadors de frau (banderes vermelles) i la posada en coneixement dels mateixos al personal gestor en posició de detectar-los a través dels seus controls administratius.

L'autoavaluació del risc de frau es realitzarà mitjançant la **Matriu del Pla Antifrau PRTR (Annex IX)**, i es basarà en els següents passos metodològics:

- a) L'estimació quantitativa del risc de què es produeixi un tipus de frau determinat, basada en la valoració de la seva probabilitat i del seu impacte (risc brut).
- b) La valoració de l'eficàcia dels controls actuals per pal·liar el risc brut.
- c) La valoració del risc net, després de tenir en compte l'efectivitat i l'efecte dels controls, és a dir, la situació tal com és en el moment de l'avaluació (risc residual).
- d) La valoració de l'efecte que poden tenir els controls atenuants que es planegi establir sobre el risc net o residual.
- e) Definició del risc objectiu, és a dir, del nivell de risc que l'autoritat de gestió considera admissible després de la posada en marxa de controls efectius.

L'avaluació dels riscos exigirà també la revisió del sistema de controls interns, a efectes de determinar la valoració del risc ex ante i ex post del control, i en garantirà la reducció a nivell acceptable, així com l'establiment del sistema d'indicadors de detecció dels mateixos i identificació de les persones responsables de l'esmentada tasca a efectes de garantir el seu coneixement.

6.4.- Risc diferenciat de doble finançament

De conformitat amb el Reglament del MRR, es produeix doble finançament quan les reformes i projectes d'inversió estiguin finançats pel Mecanisme i simultàniament per un altre instrument de la Unió, compronent tots els programes ja siguin de gestió compartida o directa, sempre que cobreixin la mateixa despesa o cost.

Referent a això, el Reglament Financer estableix expressament al seu article 188 la prohibició del doble finançament com a principi general aplicable a les subvencions, desenvolupat a l'article 191.3, que indica que "en cap cas no podran ser finançades dues vegades pel pressupost les mateixes despeses". El concepte d'ajuda d'Estat ve recollit als articles 107-109 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea i en la seva normativa de desenvolupament.

En aquest sentit, resulta d'utilitat per al control del doble finançament la identificació de les fonts de finançament dels diferents projectes, subprojectes o línies d'acció en el sistema d'informació de gestió i seguiment del PRTR7.

⁷ Article 4.2.g) i Annex I de l'Ordre HFP/1031/2021, de 29 de setembre, que estableix el procediment i format de la informació a proporcionar per les Entitats del Sector Públic Estatal, Autònom i Local per al seguiment del compliment de fites i objectius i d'execució pressupostària i comptable de les mesures dels components del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència.

L'Autoritat Portuària de Barcelona haurà d'aplicar procediments que permetin assegurar a tota hora el ple respecte a la normativa relativa als Ajuts d'Estat, així com garantir l'absència de doble finançament. Per a això, aquests procediments hauran d'estar alineats amb el que disposa l'article 7 i l'Annex III. D de l'Ordre HFP/1030/2021, sobre la compatibilitat amb el règim d'ajuts d'Estat i prevenció del doble finançament.

Com a orientacions per a la implantació de sistemes preventius de doble finançament, s'ha de tenir en compte que, si bé els fons procedents del Mecanisme són abonats en funció del compliment de fites i objectius, podrien establir-se controls de doble finançament pel que fa a beneficiaris i projectes.

En l'esmentada línia, els controls a implementar poden basar-se en autodeclaracions dels destinataris/beneficiaris finals en virtut de les quals assumeixen el compromís que per a la mateixa despesa no es percep finançament públic de cap altra font, així com mitjançant la posada en marxa d'altres pràctiques que s'estableixin en el marc de les mesures antifrau, com, per exemple, en la gestió pressupostària.

En tot cas, serà tingut en compte el resultat de l'avaluació realitzada d'acord amb el que estableix **l'Annex IV. Test compatibilitat règim d'ajuts d'Estat i evitar doble finançament**.

L'Autoritat Portuària de Barcelona cessarà en tota activitat afectada per doble finançament i cancel·larà el contracte afectat, i s'haurà de repetir la part del procediment de contractació pública en qüestió. Sense perjudici d'això, podrà adoptar qualsevol altra mesura addicional de conformitat amb el Dret aplicable, com, per exemple, sancions disciplinàries o administratives i/o incoació de l'expedient disciplinari.

7.- MESURES DE LLUITA CONTRA EL FRAU I LA CORRUPCIÓ

7.1.- Concepte de frau i corrupció

El frau s'entén com qualsevol acció o omissió intencionada relativa a l'ús o la presentació de declaracions o documents falsos, inexactes o incomplets, o l'incompliment d'una obligació expressa de comunicar una informació, que tinguin per efecte la percepció o la retenció indeguda de fons públics, o la desviació d'aquests fons amb finalitats diferents d'aquelles per als quals van ser concebuts.

La corrupció es defineix genèricament com l'abús de poder per obtenir beneficis de caràcter privat, i comprèn diversos delictes específics: prevaricació urbanística, prevaricació administrativa, infidelitat a la custòdia de documents i violació de secrets, suborn, tràfic d'influències, malversació, frau i exaccions il·legals, negociacions i activitats prohibides als funcionaris públics i abusos a l'exercici de la seva funció, i corrupció a les transaccions comercials internacionals. Els actes fraudulents estan penats per la llei en funció del tipus, de la gravetat de l'engany o de la quantitat defraudada.

L'article 3.1 de la Directiva (UE) 2017/1371, sobre la lluita contra el frau que afecta els interessos financers de la Unió (d'ara endavant, Directiva PIF) recull la definició de frau; en matèria de despeses es defineix el frau com qualsevol acció o omissió intencionada, relativa:

- a) A la utilització o a la presentació de declaracions o de documents falsos, inexactes o incomplets que tinguin per efecte la percepció o la retenció indeguda de fons procedents del pressupost general de la Comunitat Europea o dels pressupostos administrats per la Comunitat Europea o pel seu compte.
- b) A l'incompliment d'una obligació expressa de comunicar una informació, que tingui el mateix efecte.
- c) A la desviació d'aquests mateixos fons amb finalitats diferents d'aquelles per a les quals van ser concedits al principi.

L'apartat segon concreta aquests conceptes en matèria de despeses relacionades amb la contractació pública, en termes equivalents.

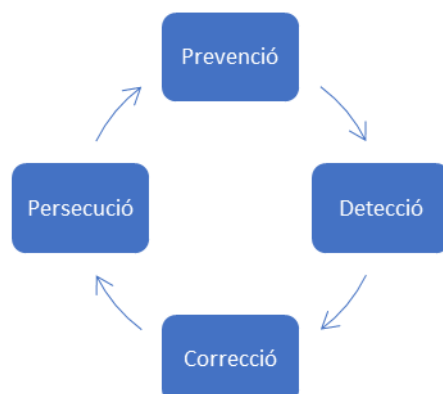
Adicionalment, l'esmentada Directiva indica que els Estats membres adoptaran les mesures necessàries per garantir que el frau que afecti als interessos financers de la Unió constitueixi una infracció penal quan es cometi intencionadament, concretant un règim sancionador a l'article 7 de l'esmentada Directiva.

En compliment de tal previsió, aquesta Directiva ha estat traslladada a l'ordenació jurídica espanyola mitjançant la Llei Orgànica 1/2019, de 20 de febrer, que modifica la Llei Orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi Penal.

L'existència d'una irregularitat no sempre implica la possible existència de frau: la concurrència d'intencionalitat és un element essencial en el frau, element que no és precís que es doni a fi que existeixi una irregularitat. En aquest sentit, l'article 1.2 del Reglament (CE, Euratom) núm. 2988/95 del Consell, de 18 de desembre de 1995, relatiu a la protecció dels interessos financers de la Comunitat Europea, estableix que "constituirà irregularitat tota infracció d'una disposició del dret comunitari corresponent a una acció o omissió d'un agent econòmic que tingui o tindria per efecte perjudicar el pressupost general de les Comunitats o els pressupostos administrats per aquestes, bé sigui mitjançant la disminució o la supressió d'ingressos procedents de recursos propis percebuts directament per compte de les Comunitats, bé mitjançant una despesa indeguda".

7.2.- Cicle Antifrau

L'Ordre HFP/1030/2021 estableix al seu article 6 que el Pla ha d'estructurar les mesures antifrau de manera proporcionada i entorn dels quatre elements clau del denominat «cicle antifrau»: prevenció, detecció, correcció i persecució.

Conforme a aquest cicle de lluita contra el frau es defineixen:

- Mesures preventives adequades i proporcionades, ajustades a les circumstàncies concretes, a fi de reduir el risc residual de frau a un nivell acceptable.
- Mesures de detecció ajustades als senyals d'alerta i definició del procediment per a la seva aplicació efectiva.
- Mesures correctives quan es detecta un cas sospitos de frau, amb mecanismes clars de comunicació de les sospites de frau:
 - El seguiment dels casos sospitosos de frau i la corresponent recuperació dels fons de la UE gastats fraudulentament.
 - La revisió dels processos, procediments i controls relacionats amb el frau efectiu o potencial, que es transmeten a la corresponent revisió de l'avaluació dels riscos de frau
- Mesures de persecució dels presumptes responsables.

Seràn d'aplicació les disposicions reguladores del control i auditoria del frau establertes per la Unió Europea, en relació amb els fons del PRTR, amb la finalitat que el sistema de gestió sigui un sistema de control intern eficaç, adequadament dissenyat i gestionat, amb controls que se centrin a pal·liar amb eficàcia els riscos que s'identifiquin i, dins dels límits relatius a la protecció de dades, mitjançant l'encreuament de dades amb altres organismes públics o privats del sector que permetin detectar possibles situacions d'alt risc fins i tot abans de la concessió dels fons.

7.3.- Prevenció

La fase de Prevenció del cicle antifrau afecta el conjunt de l'organització implicada en la gestió del PRTR, així com altres entitats i unitats externes que col·laborin en la gestió de les seves mesures.

L'Autoritat Portuària de Barcelona utilitzarà les mesures preventives necessàries per reduir el risc residual de frau a un nivell acceptable, conforme a l'avaluació de riscos realitzada i en compliment de la declaració institucional adoptada i recollida a **l'Annex I. Declaració d'integritat institucional de tolerància zero davant del frau.**

S'estableixen, amb caràcter enunciatiu i sense perjudici de la incorporació d'altres, com a mesures en la fase de prevenció les següents:

- a) Desenvolupament d'una cultura ètica:
 - El foment de valors com la integritat, objectivitat, rendició de comptes i honradesa.
 - L'establiment d'un Codi Ètic i de Conducta davant del frau, que inclogui aspectes com: el conflicte d'interès, sistema intern d'informació i canals de denúncia, etc.
- b) Formació i conscienciació. Les accions formatives, adreçades a tots els nivells jeràrquics, haurien d'incloure reunions, seminaris, grups de treball, etc. que fomentin l'adquisició i transferència de coneixements.
- c) Compromís de confidencialitat, seguretat i control permanent en l'accés a informació privilegiada tant per part de tot el personal de l'Autoritat Portuària de Barcelona com membres del Consell d'Administració.
- d) Implicació de les autoritats de l'organització al més alt nivell, que hauran de:
 - i) Manifestar un compromís ferm contra el frau i comunicat amb claredat, que impliqui una tolerància

zero davant del frau, mitjançant l'aprovació de la corresponent declaració institucional.

- ii) Desenvolupar un plantejament proactiu, estructurat, específic i eficaç a la presa de decisions per gestionar el risc de frau.
 - iii) Elaborar una Política d'Anticorrupció amb una actitud oficial respecte al frau i la corrupció.
- e) Prevenció dels conflictes d'interès:
- i) Emplenament d'una declaració d'absència de conflicte d'interessos (DACI) per part de tots els intervinents en els procediments, en tot cas, pel responsable de l'òrgan de contractació/concessió de subvenció, el personal que redacti els documents de licitació/bases i/o convocatòries, els experts que avaluin les sol·licituds/ofertes/propostes, els membres dels comitès d'avaluació de sol·licituds/ofertes/propostes i altres òrgans col·legiats del procediment.
 - ii) Anàlisi sistemàtica del risc de conflicte d'interessos a través d'eines de *data mining* (MINERVA) quan correspongui.
 - iii) Comunicació i informació al personal de l'Autoritat Portuària de Barcelona i als membres del Consell d'Administració sobre les diferents modalitats de conflicte d'interès i de les maneres d'evitar-les.
 - iv) Elaboració d'un procediment per tractar els conflictes d'interès. **Annex VI. Prevenció i gestió dels conflictes d'interès.**
 - v) Publicació de la identitat de les persones participants en les meses de contractació, comitès d'experts o comitès de valoració i avaluació en els processos de subvencions.
 - vi) Publicació de la identitat de les persones participants als òrgans de contractació i òrgans de concessió de subvencions.
 - vii) Publicitat al portal de transparència de les resolucions de compatibilitat d'empleats públics i responsables directius.
 - viii) Publicitat al portal de transparència de l'organigrama actualitzat, així com perfil i trajectòria professional de Presidència i Direcció.
- f) Quan els interessats promoguin la recusació en qualsevol moment de la tramitació d'un procediment, aquest se suspendrà des que es plantegi fins que sigui resolta pel superior jeràrquic del recusat.
- g) Control de compatibilitats per a l'exercici d'altres activitats públiques o privades, i altres possibles fonts d'ingressos.
- h) Aprovació i comunicació interna i externa de la política de regals i hospitalitats, de conformitat amb el que assenyalava el Codi de Conducta. **Annex VII.- Definició de política de regals i hospitalitats.**
- i) Repartiment clar i segregat de funcions i responsabilitats en les actuacions de gestió, control i pagament, en què s'evidenciï aquesta separació de forma clara.
- j) Mecanismes adequats d'avaluació del risc per a totes les mesures gestionades, deixant evidència del mateix, a la recerca de les parts del procés més susceptibles de patir frau, i controlar-les especialment, sobre la següent base:
- i) Identificació de mesures que són més susceptibles del frau, com poden ser aquelles amb alta intensitat, alt pressupost, molts requisits a justificar pel sol·licitant, controls complexos, etc.
 - ii) Resultats de treballs previs d'auditories internes.
 - iii) Resultats d'auditories de la Comissió Europea o del Tribunal de Comptes Europeu, si escau.

- iv) Casos de frau detectats anteriorment.
- k) Sistema de control intern eficaç, adequadament dissenyat i gestionat, amb controls, que se centrin a pal·liar amb eficàcia els riscos que s'identifiquin.
- l) Procediment escrit per a la contractació de serveis, subministraments i qualsevol altre tipus de contracte onerós per import inferior a 15.000€ i per a contractes d'obres per import inferior a 40.000€.
- m) Habilitació d'un canal de denúncies o informacions de l'existència de sospites o indicis d'irregularitats i/o frau i difusió de la seva existència, en el marc de la definició del sistema intern d'informació conforme a la Llei 2/2023, de 20 de febrer, de protecció a l'informant.
- n) Anàlisi de dades. Dins dels límits relatius a la protecció de dades, creuament de dades (perfil del contractant, portal de transparència, plataforma de contractes del sector públic, base de dades nacional de subvencions, registre mercantil, registre d'associacions etc.) amb altres organismes públics o privats del sector que permetin detectar possibles situacions d'alt risc, fins i tot abans de la concessió dels fons.
- o) Documentar i conservar adequadament els procediments d'execució del PRTR, a través de mitjans electrònics la totalitat d'actuacions que permetin la seva traçabilitat.
- p) Subscripció per part de totes les persones beneficiàries d'ajuts públics, contractistes i sotscontractistes de la declaració de compromís recollida en l'Ordre HFP/1030/2021.

7.4.- Detecció

Les mesures de prevenció no poden proporcionar una protecció completa contra el frau i, en conseqüència, es necessiten sistemes per detectar a temps els comportaments fraudulents que escapin a la prevenció.

De conformitat amb el Pla s'estableixen, amb caràcter enunciatiu i sense perjudici de la incorporació d'altres, com a mesures en la fase de detecció del frau, les següents:

- a) L'ús de bases de dades com la Base Nacional de Dades de Subvencions (BNDS).
- b) Utilització de l'eina electrònica de *data mining* MINERVA, de conformitat amb l'Ordre HFP/55/2023 o normativa que en resulti d'aplicació.
- c) El desenvolupament d'indicadors de frau o senyals d'alerta (banderes vermelles) com les establertes a **l'Annex V. Llista de verificació d'indicadors de frau o banderes vermelles.**
- d) Comunicació d'indicadors de frau o senyals d'alerta al personal en posició de detectar-los.
- e) Aprovació del procediment de gestió dels possibles conflictes d'interessos.
- f) L'establiment de mecanismes adequats i clars per informar de les possibles sospites de frau pels qui els hagin detectat a través de diferents vies a disposició de totes les persones informants.
- g) Formació als membres de la Comissió Tècnica de Seguiment i responsables de l'àmbit de la contractació i subvencions per a la detecció d'indicadors de frau i corrupció.
- h) Difusió i comunicació dels canals interns i externs de presumptes irregularitats i sospites de frau.
- i) Inclusió de la informació relativa als mecanismes adequats i clars per informar de les possibles sospites de frau en les convocatòries dels procediments de licitació i en els procediments de subvencions.

- j) Introduir mesures antifrau en els plecs de contractació i en les bases de subvencions, que hauran de subscriure els perceptors de fons públics, en particular, contractistes i destinataris de subvencions.

7.5.- Correcció

S'estableixen, amb caràcter enunciatiu i sense perjudici de la incorporació d'altres mesures per implantar en la fase de detecció del possible frau o la sospita fundada, les següents:

- a) Adaptació dels procediments afectats incorporant controls sobre les debilitats detectades o riscos materialitzats. Els procediments que podrien veure's afectats amb més impacte serien:
 - i. Procediments de contractació
 - ii. Procediments de gestió del Domini Públic
 - iii. Procediments de Recursos Humans i Organització (RRHH)
 - iv. Procediments de subvencions atorgades
- b) Immediata suspensió del procediment afectat per la detecció de possible frau, o la seva sospita fundada, sempre que no consisteixin en meres irregularitats administratives.
- c) La notificació de tal circumstància en el més breu termini possible a les autoritats interessades i als organismes implicats en la realització de les actuacions.
- d) Revisió de tots aquells projectes que hagin pogut estar exposats al possible frau o irregularitat.
- e) Revisió de la totalitat d'expedients inclosos en el projecte afectat.
- f) Avaluar la incidència del frau i la seva qualificació com a sistèmic o puntual. A aquests efectes es considerarà frau sistèmic quan es trobin evidències que el frau ha pogut ser realitzat de manera recurrent i en procediments similars; i, frau puntual, quan s'observi que es tracta d'un fet aïllat, que no s'ha repetit en altres ocasions.
- g) Retirada dels projectes o la part dels projectes afectats pel frau i finançats o a finançar pel MRR.
- h) Comunicació a les unitats executores de les mesures necessàries per adoptar per reparar la debilitat detectada, de manera que les incidències trobades no tornin a repetir-se.
- i) Revisió del Pla en funció del resultat de l'avaluació i seguiment del supòsit concret.
- j) Instrucció i resolució de les irregularitats o sospites de frau comunicades, de conformitat amb l'establert en la Política del Sistema Intern d'Informació.
- k) Realització de comprovacions efectuades sobre determinades situacions amb un alt risc de conflicte d'interessos, basades en l'anàlisi de riscos interna o banderes vermelles.
- l) Revisió exhaustiva de qualsevol sistema de control intern relacionat amb el cas de frau identificat, en haver quedat exposat a un frau potencial o demostrat, per detectar i corregir les debilitats del sistema de control.

7.6.- Persecució

S'estableixen, amb caràcter enunciatiu i sense perjudici d'incorporar-ne d'altres, com a mesures:

- a) Comunicar els fets produïts i les mesures adoptades a l'entitat decidora (o a l'entitat executora que li hagi

encomanat l'execució de les actuacions, en el cas de les quals serà aquesta la que es comunicarà a l'entitat decisora), que comunicarà l'assumpte a l'Autoritat Responsable, la qual podrà sol·licitar la informació addicional que consideri oportuna per al seguiment i comunicació a l'Autoritat de Control.

- b) Denunciar, si fos el cas, els fets punibles a les Autoritats Públiques competents (Servei Nacional de Coordinació Antifrau -SNCA) per a la valoració i eventual comunicació a l'Oficina Europea de Lluita contra el Fraude, a través de la direcció reservada que implicarà una anàlisi exhaustiva del cas en qüestió, en el qual s'hauran de documentar totes les actuacions, proves i resolucions a adoptar.
- c) Incoació, si procedeix, d'un expedient disciplinari. Després de l'acabament del procés d'informació reservada, en aquells casos en els quals es determini, s'incoarà un expedient disciplinari a la persona presumpta infractora, que serà tramitat pels òrgans competents conforme a la normativa en matèria de règim disciplinari.
- d) Denunciar els fets davant de la fiscalia i els tribunals competents, en els casos oportuns.
- e) Establiment del procediment a continuar amb les denúncies presentades a través del canal de denúncies i, si escau, procedir al trasllat de la denúncia al SNAC, OLAF, Fiscalia europea o, si escau Fiscalia o Tribunals de Justícia, quan resulti procedent.
- f) Adopció d'un sistema organitzatiu per a la translació i avaluació de les informacions de denúncia rebudes.
- g) Remissió de les actuacions detectades que poguessin representar pràctiques col·lusòries a l'òrgan competent en matèria de defensa de la competència.
- h) Inici dels procediments de reintegrament quan produeixin menyscabament en els recursos públics o fossin declarades irregulars les actuacions.
- i) Comunicació al Servei Nacional de Coordinació Antifrau de l'inici de procediments judicials o administratius sancionadors que afectin despeses finançades amb el Mecanisme, així com qualsevol canvi en la situació d'un cas notificat prèviament, com el seu arxiu, sobreseïment o l'adopció d'un altre tipus de resolució.
- j) Realització del seguiment del cas potencial o confirmat de frau que passarà pel control de les investigacions que es trobin en curs com a resultat de l'anàlisi, notificacions i denúncies dutes a terme d'acord amb els apartats precedents.
- k) Prendre en consideració les pautes, mesures o recomanacions aportades per alguna de les autoritats competents informades, en resposta a les comunicacions efectuades per l'Autoritat Portuària de sospites de frau.
- l) Quan procedeixi, tramitar la recuperació dels fons que han estat objecte d'apropiació indeguda, o que hagin estat vinculats amb un potencial frau o corrupció, en el marc del procediment de reintegrament, cas en el qual l'Autoritat Portuària haurà de procedir al reintegrament dels fons corresponents⁸

Procediment de persecució

1.- Inici de l'expedient.

La Comissió Tècnica de Seguiment del Pla de Mesures Antifrau registrarà qualsevol comunicació que rebi a través del canal de denúncies o per qualsevol altra via relativa a possibles casos de frau o corrupció, i el traslladarà a l'Òrgan de Compliment, que iniciarà un expedient a fi d'analitzar els fets, en compliment de les disposicions vigents.

⁸ La Comissió Europea podrà sol·licitar el reintegrament dels fons d'acord amb el previst a l'article 22 del Reglament (UE) 2021/241, del Parlament Europeu i del Consell de 12 de febrer de 2021 en cas de frau, corrupció o conflicte d'interessos que afecti als interessos financers de la Unió i que no hagi corregit l'estat membre

2.- Tramitació.

La Comissió Tècnica de Seguiment, per mitjà de l'Òrgan de Compliment, comprovarà els fets objecte de la comunicació mitjançant les tasques d'investigació que siguin procedents. En tot cas es contrastarà la descripció dels fets amb l'opinió de la persona o la unitat a la qual s'atribueixin.

L'actuació de comprovació es farà d'acord amb els principis de congruència, necessitat, proporcionalitat, celeritat, eficàcia i economia procedimental, respectant en tot cas el principi, de màxima reserva, i en compliment de la legislació vigent en cada moment, i, en particular la Llei 2/2023, de 20 de febrer.

Tot el personal de l'Autoritat Portuària de Barcelona està obligat a prestar la seva col·laboració en les tasques de comprovació i facilitar l'accés a la informació i la documentació que se sol·liciti.

3.- Resolució.

Una vegada fetes les tasques de comprovació procedents, l'Òrgan de Compliment formularà la recomanació corresponent en què informarà si considera que pot existir o no una conducta contrària al dret, als principis o regles ètiques i de bon govern, i proposarà a la Comissió Tècnica de Seguiment les mesures de millora en la gestió pública que consideri adequades.

Es podrà acordar que s'arxivin les actuacions quan resulti acreditada la falta de vulneració de l'ordenació jurídica o dels principis i regles ètiques i de bon govern.

Si ha existit una conducta infractora, la Comissió Tècnica, directament o a través de l'Òrgan de Compliment, proposarà a l'òrgan competent la incoació d'expedients administratius per restaurar la legalitat alterada, i si existissin indicis de responsabilitats del personal al servei de l'Autoritat Portuària de Barcelona, proposarà adoptar mesures sancionadores o disciplinàries, o comunicar a la Fiscalia les conductes que puguin ser constitutives d'il·lícit penal.

Adicionalment, quan es tracti de conductes que puguin haver afectat fons europeus, la Comissió Tècnica durà a terme les següents actuacions:

- Realització de comunicacions oportunes:
 - a) Comunicar els fets produïts i les mesures adoptades a l'entitat decidora (o a l'entitat executora que li hagi encomanat l'execució de les actuacions; en aquest cas serà aquesta la que ho comunicarà a l'entitat decidora), qui comunicarà l'assumpte a l'Autoritat Responsable, la qual podrà sol·licitar la informació addicional que consideri oportuna per al seguiment i comunicació a l'Autoritat de Control.
 - b) Denunciar, si fos el cas, els fets punibles a les Autoritats Públiques competents (Servei Nacional de Coordinació Antifrau -SNCA-) i per a la seva valoració i eventual comunicació a l'Oficina Europea de Lluita contra el Fraud.

- Avaluació de la incidència del frau i la seva qualificació com a sistèmica o puntual.
- Retirada dels projectes o la part dels projectes afectats pel frau.
- Actualització de l'avaluació del risc que s'ha materialitzat.

8.- EL SISTEMA INTERN D'INFORMACIÓ

L'OM HFP/1030/2021 preveu d'una manera específica la conveniència de comptar amb un curs adequat per a la presentació de denúncies o la comunicació d'informació sobre l'existència de possibles fraus o irregularitats. En aquest cas, s'haurà d'establir, als esmentats efectes, la configuració del canal de denúncies, l'assignació de funcions en relació amb la gestió de les informacions que es rebin (unitat responsable) així com el procediment a seguir, tal com es recull en la Política del Sistema Intern d'Informació.

El 24-04-2024 l'òrgan de govern de l'Entitat va aprovar la Política del Sistema Intern d'Informació de l'APB.

D'aquesta forma, a fi d'afavorir la possibilitat de què qualsevol membre de l'Autoritat Portuària de Barcelona, entitats vinculades o qualsevol ciutadà pugui posar en coneixement dels responsables oportuns la possible existència d'un supòsit de frau, es mantindrà un canal que permeti realitzar comunicacions, fins i tot de caràcter anònim, i s'establiran mecanismes a fi que aquest canal compleixi les disposicions de la Directiva (UE) 2019/1937 del Parlament Europeu i del Consell, de 23 d'octubre de 2019, relativa a la protecció de les persones que informin sobre infraccions del Dret de la Unió, així com en compliment de la Llei 2/2023, de 20 de febrer, reguladora de la protecció de les persones que informin sobre infraccions normatives i de lluita contra la corrupció.

En la configuració del canal i desenvolupament del procediment es respectarà el que estableix el Reglament Europeu de Protecció de Dades i la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals, en els termes establerts en la Llei 2/2023, de 20 de febrer.

8.1.- Canals d'informació

Canal de l'Autoritat Portuària de Barcelona

L'Autoritat Portuària de Barcelona disposa d'un canal de comunicacions des de l'aprovació del seu Codi Ètic l'any 2015, reforçant l'esmentat canal en la seva Política de Compliment, aprovada el febrer de 2021 i actualitzada posteriorment, l'abril de 2024.

Les comunicacions es podran fer per escrit o verbalment, a través dels següents mitjans i canals habilitats internament:

- 1) Preferentment mitjançant formulari web que l'APB posa a disposició a través del Sistema Intern d'Informació: <https://app.laworatory.com/multi-channel/apb>
- 2) Directament davant del responsable del Sistema Intern d'Informació a les instal·lacions de l'APB.

- 3) Mitjançant el correu electrònic: codietic@portdebarcelona.cat
- 4) Dirigint la comunicació per correu postal a l'atenció de l'Òrgan de Compliment, responsable del Sistema Intern d'Informació, a la següent adreça postal:

AUTORITAT PORTUÀRIA DE BARCELONA
Canal d'Informació (Òrgan de Compliment)
World Trade Center, Edifici Est, 7a pl.
Moll de Barcelona, s/n
08039 Barcelona

Canal de denúncies del Mecanisme per a la Recuperació i Resiliència

Igualment, s'informarà el personal de l'Autoritat Portuària de Barcelona de l'existència del Canal de denúncies extern del Mecanisme per a la Recuperació i Resiliència, canal específic habilitat a fi de comunicar informació rellevant per a la lluita contra el frau en relació amb els interessos financers de la Unió Europea per part del Servei Nacional de Coordinació Antifrau i al qual es pot accedir a través dels enllaços següents:

<https://www.igae.pap.hacienda.gob.es/sitios/igae/es-ES/paginas/denan.aspx>

<https://planderecuperacion.gob.es/buzon-antifraude-canal-de-denuncias-del-mecanismo-para-la-recuperacion-y-resiliencia>

O, si no fos possible, en suport paper, mitjançant l'enviament de la documentació en un sobre tancat a la següent adreça postal:

Servei Nacional de Coordinació Antifrau
Intervenció General de l'Administració de l'Estat
Ministeri d'Hisenda i Funció Pública
C/ María de Molina 50, pl. 12
28006 Madrid

S'haurà d'informar igualment del contingut de la *"Comunicació 1/2017, de 6 d'abril, sobre la forma en què poden procedir les persones que tinguin coneixement de fets que puguin ser constitutius de frau o irregularitat en relació amb projectes o operacions finançats totalment o parcialment amb càrrec en fons procedents de la Unió Europea"*, accessible a través de la següent pàgina web:

<https://www.igae.pap.hacienda.gob.es/sitios/igae/es-es/snca/Documents/ComunicacionSNCA06-04-2017Canaldenuncias.pdf>

Així mateix, s'haurà d'informar de qualsevol altre canal de comunicació que es configuri en el futur per a la comunicació de situacions de frau o corrupció en relació amb aquests fons.

Canal del Servei Nacional de Coordinació Antifrau (SNCA)

Per posar en coneixement del Servei Nacional de Coordinació Antifrau (SNCA) fets que puguin ser constitutius de frau o irregularitat en relació amb projectes o operacions finançades amb càrrec als Fons Europeus, es podrà accedir a través del següent canal:

<https://www.igae.pap.hacienda.gob.es/sitios/igae/es-ES/CA-UACI/SNCA/Paginas/Inicio.aspx>

Canal de l'Oficina de Lluita Contra el Fraud (OLAF)

A més de l'anterior, qualsevol persona pot informar a l'Oficina Europea de Lluita contra el Fraud (OLAF) de sospites de frau o corrupció que afectin els interessos financers de la Unió Europea. És possible adreçar-se a l'OLAF per mitjà dels següents canals:

- a) Per carta a: Comissió Europea, Oficina Europea de Lluita contra el Fraud (OLAF), Investigacions i Operacions B-1049 Brussel·les, Bèlgica
- b) Per correu electrònic a: OLAF-COURRIER@ec.europa.eu
- c) Per mitjà de les línies de telèfon gratuït: <http://ec.europa.eu/anti-fraud>

Canal de la Fiscalia Europea

Si l'Autoritat Portuària en l'exercici de les seves funcions tingués coneixement d'un fet presumptament delictiu la competència del qual pugui correspondre a la Fiscalia Europea, després d'haver fet les verificacions oportunes, ho haurà de comunicar a l'esmentada institució europea. La comunicació de l'existència de motius raonables de sospita que s'ha comès un delictes contra els interessos financers de la UE es farà a través del formulari "*Report a crime*", disponible en el següent enllaç <https://www.eppo.europa.eu/es/form/eppo-report-a-crime>

L'Autoritat Portuària haurà de garantir el coneixement d'aquestes vies d'informació, internament i externament, mitjançant la publicació del Pla de Mesures Antifrau.

9.- PREVENCIÓ I GESTIÓ DELS CONFLICTES D'INTERÈS

Les persones que formen part de l'Autoritat Portuària de Barcelona es comprometen a evitar situacions que puguin donar lloc a un conflicte entre els seus interessos i els de l'entitat, abstenint-se de representar la mateixa i intervenir o influir a la presa de decisions en aquestes situacions.

S'haurà d'actuar sempre, en el compliment de les responsabilitats, amb lleialtat i en defensa dels interessos de l'Autoritat Portuària.

Les situacions de conflicte d'interessos poden produir-se en qualsevol fase del sistema de gestió del PRTR, constituint un risc que l'Autoritat Portuària ha de prevenir i abordar. En l'aplicació de les mesures recollides en aquest apartat s'haurà de tenir en compte la normativa aplicable i, específicament, l'establert en l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència, la Disposició addicional cent dotze de la Llei 31/2022, de 23 de desembre, de Pressupostos Generals de l'Estat per a l'any 2023 i Ordre HFP/55/2023, de 24 de gener, relativa a l'anàlisi sistemàtica del risc de conflicte d'interès en els procediments que executen el Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència (o normativa posterior que es dicti sobre això).

9.1- Conflicte d'Interès: Concepte

L'article 61 del Reglament (UE, Euratom) 2018/1046 del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juliol de 2018, sobre les normes financeres aplicables al pressupost general de la Unió (Reglament Financer) estableix que existeix conflicte d'interès (CI) quan els agents financers i altres persones que participen en l'execució del pressupost, tant de forma directa, indirecta i compartida, així com en la gestió, inclòs els actes preparatoris, l'auditoria o el control, vegin compromès l'exercici imparcial i objectiu de les seves funcions per raons familiars, afectives, d'afinitat política o nacional, d'interès econòmic o per qualsevol altre motiu directe o indirecte d'interès personal.

L'entrada en vigor d'aquest Reglament va suposar un enfocament horitzontal, més clar, ampli i precís del que s'espera dels Estats Membres en aquest àmbit, destacant que:

- a) És aplicable a totes les unitats administratives i operatives en totes les Institucions de la UE i tots els mètodes de gestió.
- b) Cobreix qualsevol tipus d'interès personal, directe o indirecte.
- c) Davant de qualsevol situació que es «*percebi*» com un potencial conflicte d'interès s'ha d'actuar.
- d) Les autoritats nacionals, de qualsevol nivell, han d'evitar i/o gestionar els potencials conflictes d'interès.

Els conflictes d'interès són situacions que confronten el deure professional amb l'interès particular i que, encara que no constitueixen un acte de corrupció en si mateix, suposen un risc evident, ja que el treballador públic pot esbiaixar efectivament el seu judici professional com a conseqüència d'aquesta situació de conflicte d'interès que acabi determinant un acte de corrupció.

És, per tant, aquella situació de risc en la qual l'interès particular d'una persona pot interferir en l'exercici adequat del seu discerniment professional, i afectar-ne la imparcialitat i objectivitat.

A efectes de la correcta gestió dels eventuais conflictes d'interès que es detectin, s'haurà de donar resposta a les diferents casuístiques que es puguin produir, definir el procediment en concret i les mesures de prevenció més destacades, entre les quals hi ha la presentació de la DACI.

9.2.- Possibles Actors Implicats

Quant als possibles actors implicats en el conflicte d'interès, seran:

- a) Els membres del Consell d'Administració
- b) Els titulars d'òrgans directius
- c) Les empleades i empleats públics de l'Autoritat Portuària de Barcelona que fan tasques de gestió, control i pagament i altres agents en qui s'han delegat alguna/es d'aquesta/es funcions.
- d) Aquells beneficiaris privats, socis, contractistes i sotscontractistes, les actuacions dels quals siguin finançades amb fons que puguin actuar en favor dels seus propis interessos, però en contra dels interessos financers de la UE, en el marc d'un conflicte d'interès.

9.3.- Tipologia

Segons la situació que motivaria el conflicte d'interessos, pot distingir-se entre:

- a) **Conflicte d'interès aparent:** es produeix quan els interessos privats d'un empleat públic o beneficiari són susceptibles de comprometre l'exercici objectiu de les seves funcions o obligacions, però finalment no es troba un vincle identificable i individual amb aspectes concrets de la conducta, el comportament o les relacions de la persona (o una repercussió en els esmentats aspectes).
- b) **Conflicte d'interès potencial:** sorgeix quan un empleat públic o beneficiari té interessos privats de tal naturalesa, que podrien ser susceptibles d'ocasionar un conflicte d'interès en cas que en un futur hagués d'assumir determinades responsabilitats oficials.
- c) **Conflicte d'interès real:** implica un conflicte entre el deure públic i els interessos privats d'un empleat públic, o en el qual l'empleat públic té interessos personals que poden influir de manera indeguda en l'acompliment dels seus deures i responsabilitats oficials. En el cas d'un beneficiari implicaria un conflicte entre les obligacions contraetes en sol·licitar l'ajuda dels fons i els seus interessos privats, que poden influir de manera indeguda en l'acompliment de les esmentades obligacions.

9.4.- Mesures relacionades amb la prevenció del Conflicte d'Interès

- a) **Emplenament d'una declaració d'absència de conflicte d'interès (DACI), recollida a l'Annex VI. Prevenció i gestió dels conflictes d'interès.**
La declaració d'absència de conflicte d'interès l'hauran de fer les persones intervinents en els procediments; en tot cas, el responsable de l'òrgan de contractació/concessió de subvenció, el personal que redacti els documents de licitació/bases i/o convocatòries, els experts que avaluin les sol·licituds/ofertes/propostes, els membres dels comitès d'avaluació de sol·licituds/ofertes/propostes i altres òrgans col·legiats del procediment.
- b) **Establiment i emplenament de la DACI com a requisit a aportar pel/els beneficiaris que, dins dels requisits de concessió de l'ajuda, hagin de dur a terme activitats que presentin un conflicte d'interès potencial.**
- c) **Anàlisi sistemàtica del risc de conflicte d'interès en els procediments que executen el PRTR, de conformitat amb l'Ordre HFP/55/2023 (MINERVA) o normativa que la substitueixi.**
- d) **Comunicació i informació al personal de l'Autoritat Portuària de Barcelona, als titulars d'òrgans directius i als membres del Consell d'Administració sobre les diferents modalitats de conflicte d'interès i de les maneres d'evitar-ho.**
- e) **Elaboració d'un procediment per tractar els conflictes d'interessos.**
- f) **L'Autoritat Portuària de Barcelona disposa d'una Política de Compliment i Política d'Anticorrupció, l'última actualització de la qual és d'abril de 2024.**
- g) **Publicació de la identitat de les persones participants en les meses de contractació, comitès d'experts o comitès de valoració i avaluació en els processos de subvencions.**
- h) **Publicitat activa de les resolucions de compatibilitat per a l'exercici d'una segona activitat, pública o privada.**
- i) **Publicitat activa de l'organigrama actualitzat que identifiqui els responsables dels diferents òrgans i el seu perfil i trajectòria professional.**

- j) Identificació de possibles conflictes d'interessos.
- k) Comprovació d'informació a través de bases de dades dels registres mercantils, bases de dades d'organismes nacionals i de la UE.
- l) Comprovació d'informació a través de l'eina informàtica de *data mining*, amb seu a l'Agència Estatal d'Administració Tributària d'Espanya, MINERVA o qualsevol altra que la substitueixi en el futur.
- m) Aplicació estricta de la normativa corresponent, en particular, arts. 52 a 54 del Reial decret 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'estatut bàsic de l'empleat públic (TREBEP), relatiu al codi de conducta, principis ètics i principis de conducta; arts. 23 i 24 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic (LRJSP), relatius a les causes d'abstenció i procediment de recusació i la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern (LTBG).

9.5.- Mesures per abordar els possibles conflictes d'interès: Correcció i Persecució

- a) Comunicació de la situació que pogués suposar l'existència d'un conflicte d'interès al superior jeràrquic, que confirmarà per escrit si considera que existeix tal conflicte.
- b) Quan es consideri que existeix un conflicte d'interès, l'autoritat facultada per procedir als nomenaments o l'autoritat nacional pertinent vetllarà perquè la persona de que es tracti cessi tota activitat en aquest assumpte, amb l'adopció de qualsevol altra mesura addicional, de conformitat amb el dret aplicable.
- c) Aplicació estricta de la normativa corresponent, en particular, de l'article 24 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic (LRJSP), relatiu a la recusació; la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern (LTBG), i la Llei 53/1984, de 26 de desembre, d'incompatibilitats del personal al servei de les administracions públiques.
- d) Desenvolupament d'un procediment d'actuació davant de l'eventual existència d'un conflicte d'interessos, de conformitat amb l'establert a **l'Annex VI. Prevenció i gestió dels conflictes d'interès. e) Esquema procedimental de gestió de conflictes d'interessos.**
- e) Aprovació de models per a la comunicació de l'existència d'indisidències de presumpte frau o irregularitat, en particular, els relatius a:
 - i) L'existència de conflicte d'interès (Annex VI. Prevenció i gestió dels conflictes d'interès. d) Model de comunicació de l'existència o coneixement d'un possible conflicte d'interès b) Declaració de confirmació de l'absència de conflicte d'interès.
 - ii) La concurrència de causes d'abstenció.
 - iii) L'existència de causa de recusació (abstenció no declarada).
- f) Aplicació dels annexos de l'Ordre HFP/55/2023 "ANNEX I, Contingut mínim de la declaració d'absència de conflicte d'interès", "Annex II, Model de confirmació de l'absència de conflicte d'interès" i ANNEX III, Regles per a la selecció de sol·licituds a sotmetre a l'anàlisi de risc de conflicte d'interès en el cas de procediments de concessió de subvencions de concurrència massiva".
- g) Aplicació del procediment establert en l'Ordre HFP/55/2023 o normativa d'aplicació, en el cas d'anàlisi sistemàtica del risc de conflicte d'interès.
- h) Sol·licitud d'informe a la Comissió Tècnica de Seguiment i, si escau, a la unitat especialitzada d'assessorament en matèria de conflicte d'interès en la Intervenció General de l'Administració de l'Estat, en el cas de discrepància per la persona afectada pel conflicte d'interès.

- i) Recollir als plecs de contractació i en les bases de subvencions l'habilitació per sol·licitar als participants en els procediments de contractació o de concessió de subvencions, la informació de la seva titularitat real, sempre que l'AEAT no disposi de la informació de titularitats reals de l'empresa objecte de consulta i així els ho hagi indicat mitjançant la corresponent bandera negra al responsable de l'operació de què es tracti. Si després de la tramitació de l'expedient d'investigació no es corrobora la informació sobre l'existència d'un presumpte conflicte d'interès, es procedirà a arxivar-lo.

Si la tramitació confirma l'existència de conflicte d'interès es dictarà l'acta que així ho estableixi, declarant el conflicte i:

- Procedirà a la incoació, si escau, de l'expedient disciplinari amb l'exigència de les responsabilitats que puguin correspondre.
- S'ordenarà el cessament de la seva activitat a l'expedient afectat.
- Avaluació de la participació en l'expedient per part de les persones afectades pel conflicte d'interès i les conseqüències derivades del mateix, determinant, si escau, la necessitat de remuntar les actuacions en el respectiu procediment.
- Comunicació al servei competent, de conformitat amb l'estructura existent i les decisions.

En el cas que, com a conseqüència de l'actuació en el procediment d'una persona afectada per un conflicte d'interès de les que poguessin derivar-se responsabilitats de tipus penal, es procedirà a la comunicació dels fets al Ministeri Fiscal en ordre a la seva actuació.

Quan procedeixi la utilització de l'eina informàtica MINERVA o eina que la substitueixi, se seguirà el procediment establert en el cas que l'informe resultant de la consulta conclogui l'existència d'una/ diverses banderes vermelles.

9.6.- Verificació i comprovació de les DACI

L'Autoritat Portuària s'assegurarà que les persones afectades pel risc de conflicte d'interès sàpiguin que les seves declaracions poden ser objecte de comprovació per verificar l'exactitud i veracitat de la informació proporcionada a les DACI i altres declaracions i comunicacions efectuades.

La verificació serà proporcionada, trobant un equilibri entre la necessitat de la comprovació i la necessitat de no complicar les gestions i reduir la càrrega administrativa, tenint en compte que els conflictes d'interès poden influir en qualsevol fase del procediment de presa de decisions del sistema de gestió del PRTR.

Entre altres sistemes, la verificació de les DACI de les persones que siguin òrgan de contractació unipersonal i membres de l'òrgan de contractació col·legiat, així com membres de l'òrgan col·legiat d'assistència a l'òrgan de contractació que participin en els procediments de contractació en les fases de valoració d'ofertes, proposta d'adjudicació i adjudicació del contracte, així com òrgan competent per a la concessió i membres dels òrgans col·legiats de valoració de sol·licituds, en les fases de valoració de sol·licituds i resolució de concessió, es durà a terme, en tot cas, de conformitat amb l'eina de *data mining* MINERVA, o una altra que la pugui substituir, en els termes establerts en la normativa vigent en cada moment.

10.- CONSCIENCIACIÓ, SENSIBILITZACIÓ I FORMACIÓ EN ÈTICA I INTEGRITAT

L'Ordre HFP/1030/2021 preveu, dins de les possibles mesures preventives a adoptar per les entitats executores, decisores o instrumentals, les relatives a la formació, conscienciació i sensibilització. Les esmentades accions formatives s'han d'adreçar a tots els nivells jeràrquics de l'organització i inclourien reunions, seminaris, grups de treball, etc., que fomentin l'adquisició i transferència de coneixements, als efectes de la qual se centraran, entre altres aspectes, en la identificació i avaluació de riscos, l'establiment de controls específics, l'actuació en cas de detecció de frau, casos pràctics de referència, etc.

Les accions de formació hauran de tenir per objectiu que totes les persones de l'organització prenguin consciència, adquireixin capacitats i comparteixin experiències en la lluita contra el frau. La seva planificació, programació i execució es farà tenint en compte els diferents rols i responsabilitats de cada un d'ells; en particular, els òrgans de decisió, els nivells de direcció i els de tramitació i execució de projectes del PRTR.

10.1.- Mesures de Formació

La lluita contra el frau i la corrupció és, per tant, una responsabilitat compartida per tot el personal de l'Autoritat Portuària de Barcelona, i així, es realitzaran actuacions de formació als seus membres, de manera que -en el marc de les seves funcions- puguin realitzar les actuacions de prevenció i detecció del frau que estiguin al seu abast.

Més enllà de l'aprovació formal de la declaració institucional, del Codi Ètic i de Conducta de les mesures de prevenció del conflicte d'interès i de lluita contra el frau i la corrupció, és essencial que tot el personal de l'Autoritat Portuària de Barcelona conegui i compregui adequadament el contingut d'aquests documents, s'adhereixi a la cultura ètica que es pretén consolidar, i contribueixi al seu compliment i promoció. Amb aquesta finalitat, l'Autoritat Portuària de Barcelona ha promogut i promourà la formació en matèria d'integritat i lluita contra el frau.

Amb aquesta finalitat, el pla de formació anual inclourà línies de formació per tal de donar a conèixer les polítiques d'integritat, prevenció del frau, la corrupció i la gestió de conflictes d'interessos, promovent una cultura organitzacional que descoratgi tota activitat fraudulenta.

Per garantir l'eficàcia de la formació, es procurarà que sigui adequada als rols del personal i als riscos de gestió a què està exposat, segmentant les accions per destinataris, avaluant-la en termes d'eficàcia i fent-ne una revisió regular per introduir-hi possibles novetats normatives i/o operatives, així com reforçar les àrees de risc que es detectin en el procés d'avaluació.

10.2.- Mesures de Conscienciació i Sensibilització

L'Autoritat Portuària de Barcelona adoptarà les mesures de conscienciació i sensibilització necessàries que permetin establir i garantir el compliment d'uns estàndards de conducta per part de tot el personal, així com per part dels membres del Consell d'Administració i beneficiaris de fons públics, que siguin conformes amb la dimensió pública,

a fi de promoure l'exemplaritat a través de la integritat, salvaguardar la imatge de la institució, reforçar la seva eficiència i garantir que la confiança de la ciutadania en les institucions no quedi menyscabada.

Les actuacions de conscienciació inclouran la transmissió de missatges oficials per al reforç dels estàndards de conducta, difusió del Pla i altres elements del sistema d'integritat, així com l'ús de canals de difusió com ara anuncis a la Intranet, missatges transmesos a través de comunicacions per correu electrònic, inclusió en assumptes a tractar com a punt de l'ordre del dia en reunions de treball, etc., així com qualsevol altre que resulti d'utilitat per a la prevenció i lluita contra el frau, la corrupció i els conflictes d'interessos i la construcció d'una cultura organitzativa basada en l'ètica i la integritat, tant de caràcter formal com informal.

Són especialment importants, també, les actuacions de conscienciació a fi que es pugui comunicar, a través dels canals establerts, qualsevol situació que pugui ser constitutiva de frau, per tal que els organismes competents adoptin les mesures que correspongui.

11.- COMUNICACIÓ I PUBLICITAT DEL PLA

La comunicació del Pla es durà a terme d'acord amb les normes bàsiques establertes a l'**Annex VIII. Normes bàsiques de comunicació del pla d'actuacions contra el frau**, incloent tots els mitjans, formals i informals de comunicació, tant de caràcter intern com extern.

Així mateix, el Pla de Mesures Antifrau es difondrà entre tot el personal al servei de l'Autoritat Portuària de Barcelona, especialment entre aquell que participi en els processos per a l'execució de fons procedents del PRTR. S'establiran mecanismes per al coneixement del personal de nova incorporació.

Es desenvoluparan accions informatives de comunicació de les mesures recollides en el present pla amb els agents clau de l'activitat portuària en relació amb els diferents àmbits d'execució afectats pel PRTR (contractistes i perceptors de subvencions), així com amb els agents socials i econòmic.

Es conservarà informació documentada com a evidència de les comunicacions, en especial de les internes, als diferents nivells i funcions, sense perjudici de la possible aprovació d'un pla de comunicació.

12.- SEGUIMENT, AVALUACIÓ I ACTUALITZACIÓ DEL PLA

12.1.- Seguiment i avaluació

El Pla de Mesures Antifrau serà objecte de seguiment i avaluació del grau de compliment i adequació de les mesures proposades, la qual cosa permetrà la introducció de les modificacions oportunes. L'Autoritat Portuària de Barcelona realitzarà un control periòdic per verificar el compliment de les mesures recollides en el Pla, a través de la Comissió Tècnica de Seguiment, o l'òrgan responsable que es determini a efectes organitzatius.

El seguiment es farà amb caràcter anual mitjançant un Informe per part de la Comissió Tècnica de Seguiment del Pla de Mesures Antifrau.

L'Informe anual inclourà una descripció de les actuacions realitzades en execució del Pla i, com a mínim, descriurà:

- Les actuacions de formació i difusió del Pla desenvolupades.
- Les situacions de conflictes d'interès que s'han tractat.
- Els supòsits de frau i corrupció que s'hagin denunciat o detectat per qualsevol altra via, i les actuacions desplegades.
- La relació dels expedients per a l'execució de projectes del PRTR.
- La revisió de l'avaluació de riscos de frau i corrupció.
- Si escau, la proposta de modificacions dels controls i accions mitigadores.

Per a això, la Comissió Tècnica de Seguiment es basarà en la informació disponible i documentada sobre el desenvolupament de les mesures incloses en el Pla, en el marc d'execució i desenvolupament dels projectes, que s'obtindrà a través dels formularis o informes de gestió sobre el grau d'aplicació de les mesures i mecanismes de control, així com de les llistes de verificació dels expedients tramitats l'any anterior al seguiment, d'acord amb les establertes a l'**Annex V. Llista de verificació d'indicadors de frau o banderes vermelles**.

Els responsables tècnics de cada projecte hauran de facilitar a la Comissió Tècnica la informació documentada necessària per elaborar l'esmentat informe.

Amb independència de la periodicitat anual, sempre que s'hagi detectat un risc per l'òrgan gestor o responsable de projecte, a conseqüència de reclamacions, o quan es rebin els resultats de les auditories efectuades per òrgans de control, s'haurà de fer un seguiment de les mesures incloses en el pla.

El resultat de l'avaluació determinarà la validesa de les mesures recollides en el Pla o si escau la necessitat d'introduir noves mesures o de modificar-ne alguna de les ja establertes.

Adicionalment, la Comissió Tècnica de Seguiment durà a terme la revisió de l'avaluació del risc de frau, de conformitat amb l'article 6.5 c) de l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, cada dos anys, i, en tot cas, quan s'hagi detectat algun cas de frau o hi hagi canvis significatius en els procediments o en el personal.

L'Autoritat Portuària de Barcelona haurà de garantir el compliment de l'obligació de conservar els documents, segons l'establert a l'article 132 del Reglament financer, segons el qual els perceptors hauran de mantenir un registre i hauran de conservar els documents justificatius, les dades estadístiques i altra documentació concernent al finançament, així com els registres i documents en format electrònic, durant un període de cinc anys a partir del pagament del saldo o, a falta de l'esmentat pagament, de l'operació.

12.2.- Actualització

El Pla de Mesures Antifrau és un instrument viu i flexible que podrà modificar-se per adaptar-se a les instruccions o orientacions que puguin dictar les corresponents autoritats.

En el cas que es materialitzi un acte contrari a la integritat, de frau o de corrupció, l'Autoritat Portuària de Barcelona analitzarà els fets ocorreguts i determinarà les modificacions que s'han de realitzar en l'estructura i processos de control. Així mateix, quan es detectin resultats d'auditories o fets derivats de reclamacions o queixes davant de l'òrgan gestor, de les quals es puguin derivar indici d'irregularitats o bé, millores que es puguin implantar en els procediments, es procedirà a la revisió i actualització del Pla i, en especial, de les mesures previstes en les fases de prevenció i detecció.

13.- ANNEXOS DEL PLA DE MESURES ANTIFRAU

ANNEX I. Declaració d'integritat institucional i tolerància zero davant del frau

L'Autoritat Portuària de Barcelona promou en la seva activitat ordinària el ple respecte a la legalitat i als principis ètics i de conducta, així com una clara vocació de servei al ciutadà, i sota els paràmetres de màxima integritat, imparcialitat i honestetat. Com a prova d'això, **disposa del Codi Ètic i de conducta**, l'última actualització del qual ha estat aprovada pel Consell d'Administració el 24 d'abril de 2024.

El Codi Ètic i de Conducta de l'Autoritat Portuària de Barcelona està publicat a la pàgina web de l'Entitat, al Portal de Transparència: [codi_etica_port_de_barcelona_ES.pdf \(portdebarcelona.cat\)](https://portdebarcelona.cat/codi-etica)

DECLARACIÓ INSTITUCIONAL DE COMPROMÍS DE LLUITA CONTRA EL FRAU I LA CORRUPCIÓ I LA PREVENCIÓ DELS CONFLICTES D'INTERÈS DE L'AUTORITAT PORTUÀRIA DE BARCELONA

I.- Antecedents.

Per mitigar els efectes econòmics de la pandèmia provocada pel virus SARS-CoV-2 als diferents països que integren la Unió Europea, s'ha posat en marxa un mecanisme d'inversió comunitària, que en l'àmbit estatal ha suposat l'aprovació del Govern del "PLA DE RECUPERACIÓ, TRANSFORMACIÓ I RESILIÈNCIA (PRTR)" que es configura com un instrument d'inversió que determinarà l'adjudicació de fons als diferents nivells de l'Administració.

El 30 de setembre de 2021 es va publicar l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, que configura el sistema de gestió que hauran de dissenyar totes aquelles entitats del sector públic que percebin fons en execució del Pla. Dins d'aquest sistema de gestió, s'exigeix que s'implementin mesures destinades a prevenir el frau, així, s'estableix que "tota entitat, decisora o executora, que participi en l'execució de les seves mesures haurà de disposar d'un «PLA DE MESURES ANTIFRAU» que li permeti garantir i declarar que, en el seu respectiu àmbit d'actuació, els fons corresponents s'han utilitzat de conformitat amb les normes aplicables, en particular, pel que fa a la prevenció, detecció i correcció del frau, la corrupció i els conflictes d'interessos."

L'Ordre estableix a l'art. 2.2, entre els principis o criteris específics d'obligatòria consideració en la planificació i execució dels components del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència, i per tant transversals en el conjunt del Pla, el de reforçar els mecanismes per a la prevenció, detecció i correcció del frau, la corrupció i els conflictes d'interès, i fixa un estàndard mínim, que hauran de complir les entitats que intervinguin en l'execució del Pla.

L'Autoritat Portuària de Barcelona sempre ha promogut que la seva actuació, en definitiva, la de totes les persones que la integren, es produeixi amb ple respecte de la legalitat i dels principis ètics, així com amb una clara vocació de servei al ciutadà i sota els paràmetres de màxima integritat, imparcialitat i honestedat.

A fi de reforçar i reafirmar aquest compromís amb la ciutadania, i complir escrupolosament les disposicions aprovades en relació amb la gestió dels fons a les quals s'ha fet referència, i als fons que gestiona l'entitat en general, s'aprova aquesta política d'integritat i de lluita contra el frau i la corrupció, i la prevenció dels conflictes d'interès, que configurarà l'eix del Pla Antifrau d'aquesta entitat.

II.- Compromís amb la integritat pública.

L'Autoritat Portuària de Barcelona ja va expressar amb motiu de l'aprovació de la seva Política de Compliment, en data 24 de febrer del 2021, i posteriorment actualitzada en data 24 d'abril de 2024, i que ara ratifica, el seu ferm compromís amb el manteniment d'un sistema d'integritat, de manera que tots els processos, conductes i resultats de l'acció de l'Autoritat Portuària de Barcelona responguin a la normativa vigent i als principis i valors ètics compartits.

A fi de consolidar aquesta cultura administrativa íntegra, l'entitat promourà i mantindrà tots aquells elements estratègics, instrumentals i organitzatius que resultin procedents, amb un continu procés de revisió i millora.

III.- Compromís reforçat amb la lluita contra el frau i la corrupció i la prevenció dels conflictes d'interès.

L'Autoritat Portuària de Barcelona es compromet, especialment, a lluitar contra el frau i la corrupció.

El frau és qualsevol acció o omissió intencionada relativa a l'ús o la presentació de declaracions o documents falsos, inexactes o incomplets, o l'incompliment d'una obligació expressa de comunicar una informació, que tinguin per efecte la percepció o la retenció indeguda de fons públics, o la desviació d'aquests fons amb finalitats diferents d'aquelles per a les quals van ser concebudes.

La corrupció es defineix genèricament com l'abús de poder per obtenir beneficis de caràcter privat, i comprèn diversos delictes específics: prevaricació urbanística, prevaricació administrativa, infidelitat a la custòdia de documents i violació de secrets, suborn, tràfic d'influències, malversació, frauds i exaccions il·legals, negociacions i activitats prohibides als funcionaris públics i abusos a l'exercici de la seva funció, i corrupció a les transaccions comercials internacionals. Els actes fraudulents estan penats per la llei en funció del tipus, de la gravetat de l'engany o de la quantitat defraudada.

La corrupció i el frau, a més de les conseqüències econòmiques, tenen un efecte devastador en la reputació de les institucions i en la confiança de les empreses i la ciutadania a la governança pública.

S'espera que tots els membres de l'Autoritat Portuària de Barcelona assumeixin també aquest compromís, a fi de promoure una cultura que exerceixi una impressió dissuasiva per a qualsevol tipus d'activitat fraudulenta, que possibiliti la seva prevenció i detecció, i desenvolupi uns procediments que facilitin la investigació del frau i que

permetin garantir que aquests casos s'abordin de forma adequada i en el moment precís.

L'Autoritat Portuària de Barcelona disposa d'un Codi Ètic i de conducta, aprovat pel Consell d'Administració, el 27 de maig de 2015, així com a d'una Política de Compliment, aprovada pel Consell d'Administració, en data 24 de febrer del 2021, i actualitzada en data 24 d'abril de 2024 (integrada pels següents documents, que incorpora i regula així mateix un canal de denúncies: Manual de Prevenció de Riscos Penals - Part General; Manual de Prevenció de Riscos Penals - Part Especial, i Política Anticorrupció i Reglament de Funcionament de l'Òrgan de Compliment per a la Prevenció de Riscos).

Així mateix, l'Autoritat Portuària de Barcelona ha promogut i actualitzat els procediments per a la constatació de les situacions en què es pugui presentar un conflicte d'interès, enteses com a aquelles en què l'exercici imparcial i l'objectiu de les funcions d'una persona es veu compromès per motius familiars, sentimentals, d'afinitats polítiques, interessos econòmics o qualsevol altre tipus d'interès.

IV.- Avaluació dels riscos.

L'Autoritat Portuària de Barcelona realitzarà una avaluació de l'impacte i probabilitat del risc de frau en els processos clau de la gestió de fons públics, així com la seva revisió periòdica i, en tot cas, quan s'hagi detectat algun cas de frau o hi hagi canvis significatius en els procediments o en el personal.

V.- Adopció de mesures efectives.

L'Autoritat Portuària de Barcelona es compromet, així, a continuar desenvolupant:

- mesures preventives adequades i proporcionades, ajustades a les circumstàncies concretes, a fi de reduir el risc residual de frau a un nivell acceptable;
- mesures de detecció ajustades als senyals d'alerta, i definició del procediment per a l'aplicació efectiva;
- mesures correctives pertinents per quan es detecti un cas sospitos de frau, amb mecanismes clars de comunicació de les sospites de frau;
- processos adequats per al seguiment dels casos sospitosos de frau i la corresponent recuperació dels fons que s'hagin pogut disposar fraudulentament, així com la revisió dels processos, procediments i controls relacionats amb el frau efectiu o potencial,
- i, amb caràcter específic, procediments relatius a la prevenció i correcció de situacions de conflictes d'interès;

I, molt particularment, es compromet a treballar en la definició dels procediments oportuns perquè, en cas que es detecti un potencial cas de frau o es tingui una sospita fundada, l'entitat suspengui el procediment afectat i notifiqui aquesta circumstància, en el termini de temps més breu possible, a les autoritats interessades i als organismes afectats en la realització de les actuacions, i a revisar tots els projectes, subprojectes o línies d'actuació que hagin pogut estar exposades; també a comunicar, si escau, els fets a les autoritats públiques competents, al Servei Nacional de Coordinació Antifrau (SNCA) per a l'avaluació i eventual comunicació a l'Oficina Europea de Lluita contra el Fraude, i a iniciar una informació reservada per depurar responsabilitats o incoar expedients disciplinaris i denunciar els fets, si escau, al Ministeri Fiscal.

VI.- Notificació del frau.

L'Autoritat Portuària de Barcelona mantindrà els canals de comunicació i procediments per notificar els casos de frau, i qualsevol notificació es tractarà amb la més estricta confidencialitat, protegint el personal que notifiqui qualsevol irregularitat o sospita de frau, per evitar represàlies, així com també garantint la presumpció d'innocència.

**ANNEX II: Model de declaració de compromís en relació amb l'execució d'actuacions del PRTR
(Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre)**

Sr./Sra., amb DNI, com a titular de l'òrgan/ conseller
delegat/gerent/ de l'entitat, amb NIF, i
domicili fiscal a

.....en la condició d'òrgan responsable / òrgan gestor / beneficiari
d'ajuts finançats amb recursos provinents del PRTR / que participa com a contractista / ens destinatari de l'encàrrec
/ sotscontractista en el desenvolupament d'actuacions necessàries per a la consecució dels objectius definits en el
Component XX «.....», manifesta:

I.- El compromís de la persona/entitat que representa amb els estàndards més exigents en relació amb el compliment
de les normes jurídiques, ètiques i morals, que adoptarà les mesures necessàries per prevenir i detectar el frau, la
corrupció i els conflictes d'interès, i que comunicarà, si escau, a les autoritats que procedeixi els incompliments
observats.

II.- Addicionalment, atenent el contingut del PRTR, es compromet a respectar els principis d'economia circular i evitar
impactes negatius significatius al medi ambient (DNSH, per les seves sigles en anglès, *do no significant harm*) en
l'execució de les actuacions dutes a terme en el marc de l'esmentat Pla, i manifesta que no incorre en doble
finançament i que, si escau, no li consta risc d'incompatibilitat amb el règim d'ajuts d'Estat.

III.- Així mateix, es compromet a no permetre, ni participar en pràctiques col·lusòries que eliminin, limitin o
restringeixin la competència en les licitacions a què opten, ni a facilitar l'adjudicació a altres empreses licitadores.

IV.- Igualment, es compromet a què cas que alguna empresa licitadora intenti arribar a un acord o pràctica col·lusòria
de les citades anteriorment, dur a terme la corresponent denúncia.

....., XX de de 202 X

Signat:

Càrrec:

ANNEX III: Qüestionari bàsic d'avaluació del risc Ordre HFP/1030/2021

Aquesta autoavaluació es configura a l'article 6 de l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència, com una actuació obligatòria per a l'òrgan gestor.

L'Annex II.B.5 de l'Ordre HFP/1030/2021 inclou un qüestionari d'autoavaluació relatiu a l'estàndard mínim, que serveix a l'entitat com a primer element de valoració de les polítiques de prevenció, detecció i correcció del frau, corrupció i conflicte d'interessos, d'acord amb la següent descripció:

Pregunta	Grau de compliment			
	4	3	2	1
1. Es disposa d'un «Pla de mesures antifrau» que permet a l'entitat executora o a l'entitat decidora garantir i declarar que, en el seu respectiu àmbit d'actuació, els fons corresponents s'han utilitzat de conformitat amb les normes aplicables, en particular, quant a prevenció, detecció i correcció del frau, la corrupció i els conflictes d'interessos?				
2. Es constata l'existència del corresponent «Pla de mesures antifrau» en tots els nivells d'execució?				
Prevenció				
3. Disposa d'una declaració, al més alt nivell, on es compromet a lluitar contra el frau?				
4. Es realitza una autoavaluació que identifiqui els riscos específics, el seu impacte i la probabilitat que ocorrin, i es revisa periòdicament?				
5. Es difon un codi ètic i s'informa sobre la política d'obsequis?				
6. S'imparteix formació que promogui l'ètica pública i que faciliti la detecció del frau?				
7. S'ha elaborat un procediment per tractar els conflictes d'interessos?				
8. S'emplena una declaració d'absència de conflicte d'interessos per a tots els intervinents?				

Detecció				
9. S'han definit indicadors de frau o senyals d'alerta (banderes vermelles) i s'han comunicat al personal en posició de detectar-los?				
10. S'utilitzen eines de prospecció de dades o de puntuació de riscos?				
11. Existeix alguna via perquè qualsevol interessat pugui presentar denúncies?				
12. Es disposa d'alguna unitat encarregada d'examinar les denúncies i proposar mesures?				
Correcció				
13. S'avalua la incidència del frau i es qualifica com a sistèmic o puntual?				
14. Es retiren els projectes o la part afectada pel frau i finançats o a finançar pel MRR?				
Persecució				
15. Es comuniquen els fets produïts i les mesures adoptades a l'entitat executora, a l'entitat decidora o a l'autoritat responsable, segons procedeixi?				
16. Es denuncien, en els casos oportuns, els fets punibles a les autoritats públiques nacionals o de la Unió Europea o davant de la fiscalia i els tribunals competents?				
Subtotal punts				
Punts totals				
Punts màxims	64			
Punts relatius (punts totals/punts màxims).				

Nota: 4 equival al màxim compliment, 1 al mínim.

ANNEX IV.- ANNEX II.B.6. Test compatibilitat règim d'ajuts d'Estat i evitar doble finançament

Ajuts de l'Estat

Pregunta	Grau de compliment			
	4	3	2	1
1. S'apliquen procediments per valorar la necessitat de notificació prèvia/comunicació dels ajuts a concedir en el seu àmbit i, si escau, per realitzar l'oportuna notificació prèvia/comunicació de manera que es garanteixi el respecte a la normativa comunitària sobre Ajuts d'Estat? (A aquests efectes, es proporciona un model de llista de comprovació o <i>check list</i>).				
2. Es disposa de recursos humans específics per realitzar aquesta tasca?				
3. Es manca d'antecedents de risc en relació amb el compliment de la normativa sobre Ajuts d'Estat?				
4. Es constata la realització de l'anàlisi sobre el respecte a la normativa d'Ajuts d'Estat per tots els nivells d'execució?				
Subtotal punts				
Punts totals				
Punts màxims			16	
Punts relatius (punts totals/punts màxims)				

Nota: 4 equival al màxim compliment, 1 al mínim.

Doble finançament

Pregunta	Grau de compliment			
	4	3	2	1
1. S'apliquen procediments per valorar la possible existència, en el seu àmbit de gestió, de doble finançament en l'execució del PRTR? (A aquests efectes, es proporciona un model de llista de comprovació o <i>check list</i>).				
2. Es disposa de recursos humans específics per realitzar aquesta tasca?				
3. Es manca d'incidències prèvies en relació amb el doble finançament (en el marc del MRR o de qualsevol altre fons europeu)?				
4. Es constata la realització de l'anàlisi sobre la possible existència de doble finançament per tots els nivells d'execució?				
Subtotal punts				
Punts totals				
Punts màxims	16			
Punts relatius (punts totals/punts màxims)				

Nota: 4 equival al màxim compliment, 1 al mínim.

Estimació de risc: Taula de valoració

Àrea	(a) Punts relatius	(b) Factor de Ponderació	(c) Valor assignat
Control de gestió		18%	
Fites i Objectius		34%	
Danys mediambientals		12%	
Conflicte d'Interès, prevenció del frau i la corrupció		12%	
Compatibilitat Règim d'Ajuts d'Estat		12%	
Evitar doble finançament		12%	
Total	N/A	100%	

Nota: Valors de referència

Risc baix:	Total Valor asignado ≥ 90
Risc mitjà:	Total Valor asignado ≥ 80
Risc alt:	Total Valor asignado ≥ 70

El Total valor assignat es calcula sumant el valor assignat (c) de cada àrea, que s'obté multiplicant els punts relatius (a), obtinguts en el test corresponent, pel factor de ponderació (b).

ANNEX V.- Llista de verificació d'indicadors de frau o banderes vermelles

LLISTA DE COMPROVACIÓ D'ALERTES

Descripció de la bandera vermella	S'ha detectat en el procediment alguna bandera vermella de les definides per l'entitat?			Observacions	Mesures adoptades o a adoptar:
	Sí	No	No aplica		

ANNEX VI.- Prevenció i gestió dels conflictes d'interessos

a. Model de declaració d'absència de conflicte d'interès (DACI). Contingut mínim

El contingut mínim de la Declaració d'Absència de Conflicte d'Interès és el següent:

Expedient:

Contracte/subvenció.

Amb la finalitat de garantir la imparcialitat en el procediment de contractació/subvenció a dalt referenciat, el/els sotassignat/s, com a participant/s en el procés de preparació i tramitació de l'expedient, declara/declaren:

Primer.

Estar informat/s del següent:

1. Que l'article 61.3 «Conflicte d'interessos», del Reglament (UE, Euratom) 2018/1046 del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juliol (Reglament financer de la UE), estableix que «hi ha conflicte d'interessos quan l'exercici imparcial i objectiu de les funcions es vegi compromès per raons familiars, afectives, d'afinitat política o nacional, d'interès econòmic o per qualsevol motiu, directe o indirecte d'interès personal».
2. Que l'article 64 «Lluita contra la corrupció i prevenció dels conflictes d'interessos» de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es traslladen a l'ordenació jurídic espanyol les directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014, defineix el conflicte d'interès com «qualsevol situació en la qual el personal al servei de l'òrgan de contractació que, a més, participi en el desenvolupament del procediment de licitació o pugui influir en el resultat del mateix, tingui directament o indirectament un interès financer, econòmic o personal que pugui semblar que compromet la seva imparcialitat i independència en el context del procediment de licitació».
3. Que l'apartat 3 de la disposició addicional cent dotze de la Llei 31/2022, de 23 de desembre, de pressupostos generals de l'Estat per al 2023, estableix que «L'anàlisi sistemàtica i automatitzada del risc de conflicte d'interès resulta d'aplicació als empleats públics i resta de personal al servei d'entitats decisores, executores i instrumentals que participin, de forma individual o mitjançant la seva pertinença a òrgans col·legiats, en els procediments descrits d'adjudicació de contractes o de concessió de subvencions».

4. Que l'apartat 4 de l'esmentada disposició addicional cent dotze estableix que:

- A través de l'eina informàtica s'analitzaran les possibles relacions familiars o vinculacions societàries, directes o indirectes, en les quals es pugui donar un interès personal o econòmic susceptible de provocar un conflicte d'interès, entre les persones a qui es refereix l'apartat anterior i els participants en cada procediment.
- Per a la identificació de les relacions o vinculacions l'eina haurà de contenir, entre altres, les dades de titularitat real de les persones jurídiques a les quals es refereix l'article 22.2.d).iii) del Reglament (UE) 241/2021, de 12 febrer, que constin a les bases de dades de l'Agència Estatal d'Administració Tributària i les obtingudes a través dels convenis subscrits amb els Col·legis de Notaris i Registradors».

Segon.

Que, en el moment de la firma d'aquesta declaració i en vista de la informació obrant en el seu poder, no es troba/en incurs/os en cap situació que pugui qualificar-se de conflicte d'interès, en els termes previstos en l'apartat quatre de la disposició addicional cent dotze, que pugui afectar el procediment de licitació/concessió de subvencions.

Tercer.

Que es compromet/en a posar en coneixement de l'òrgan de contractació / comissió d'avaluació, sense dilació, qualsevol situació de conflicte d'interès que pogués conèixer i produir-se en qualsevol moment del procediment en curs.

Quart.

Que coneix que una declaració d'absència de conflicte d'interès que es demostrï que sigui falsa, portarà les conseqüències disciplinàries/administratives/judicials que estableixi la normativa d'aplicació.

b. Model de confirmació de l'absència de conflicte d'interès

Expedient:

Contracte/subvenció.

Una vegada realitzada l'anàlisi de risc d'existència de conflicte d'interès a través de l'eina informàtica MINERVA, en els termes establerts en l'Ordre HFP/55/2023, de 24 de gener, relativa a l'anàlisi sistemàtica del risc de conflicte d'interès en els procediments que executen el Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència, dictada en aplicació de la disposició addicional cent dotze de la Llei 31/2022, de 23 de desembre, de pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2023, i havent detectat una bandera vermella consistent en (descripció de la bandera vermella, amb la relació de sol·licitants respecte dels quals s'ha detectat), em reitero en què no hi ha cap situació que pugui suposar un conflicte d'interès que comprometi la meua actuació objectiva en el procediment.

c. Model de comunicació de l'existència o coneixement de conflicte d'interessos (DACI)

Expedient:

Contracte/subvenció/conveni.

En compliment del deure de garantir la imparcialitat i objectivitat en el procediment de contractació/subvenció referenciat més a munt, la persona sotasignada, com a participant en el procés de preparació i tramitació de l'expedient, declara que es troba en situació de conflicte d'interessos, per tal com l'exercici imparcial i objectiu de les seves funcions pot veure's compromès per raons familiars, afectives, d'afinitat política o nacional, d'interès econòmic o per qualsevol motiu directe o indirecte d'interès personal.

Comunica al seu superior jeràrquic l'existència d'un conflicte d'interès de tipus potencial/aparent/real per raons familiars, afectives, d'afinitat política o nacional, d'interès econòmic o per qualsevol motiu directe o indirecte d'interès personal (*indiqueu quin és l'interès que aplica al cas en qüestió, de forma motivada*) en relació amb l'esmentat expedient.

Informa que les actuacions realitzades per la mateixa a l'expedient *han produït/no han produït* perjudici als interessos financers de la UE com a conseqüència de la seva participació o influència.

Que aporta la documentació acreditativa de les manifestacions realitzades en la comunicació present, sense perjudici de l'aportació posterior que li pugui ser requerida per l'òrgan competent.

Que a partir d'aquest moment queda en espera de les instruccions que siguin procedents en relació amb la seva continuïtat en la tramitació del respectiu expedient.

(Data i firma, nom complet i DNI)

1.- Identificació de la persona

NIF	Nom
Primer cognom	Segon cognom

2.- Tipus de conflicte d'interès

- Real
- Potencial
- Aparent

3.- Descripció de l'interès en conflicte amb l'interès públic

--

4.- Aportació de documentació

--

d. Regles per a la selecció de sol·licituds per sotmetre a l'anàlisi de risc de conflicte d'interès en el cas de procediments de concessió de subvencions de concurrència massiva

En el cas de subvencions de concurrència massiva (més de cent sol·licituds) l'anàlisi de risc de conflicte d'interès es durà a terme, a partir del que estableixin l'ordre de bases reguladora o la convocatòria concreta de concessió de subvencions, de la següent manera:

A) No existeix la possibilitat que cap de les subvencions finalment atorgades superi els 10.000 euros: en aquest cas, l'òrgan responsable de l'operació podrà optar per aplicar l'anàlisi del risc de conflicte d'interès per a tots els sol·licitants, o bé seleccionarà un conjunt de cent sol·licituds per a la comprovació, de la manera següent:

1. S'ordenaran totes les sol·licituds per ordre de data i hora d'entrada.
2. El nombre total de sol·licituds es divideix per 100 per obtenir el rang dels intervals que determinarà la selecció de les sol·licituds per comprovar, arrodonint al nombre enter inferior en cas que existeixin decimals.
3. Se seleccionarà la primera sol·licitud i, a continuació, les que ocupin l'ordre resultant de sumar successivament el rang d'interval obtingut, fins assolir les cent sol·licituds. El responsable de l'operació haurà de mantenir la corresponent pista d'auditoria relativa als sol·licitants seleccionats per a la comprovació, i documentar degudament el procés seguit per a la selecció.

A títol enunciatiu, a fi de facilitar l'aplicació del sistema, es proposa un exemple en què, partint d'un supòsit on es presentessin 3.532 sol·licituds, es dividrien per cent per obtenir 35,32. En ser un número no sencer, s'arrodoniria al nombre enter inferior, en aquest cas 35. D'aquesta forma se seleccionaria la sol·licitud número 1, la sol·licitud número 36, la sol·licitud número 71, la sol·licitud número 106, i així successivament fins a completar 100 sol·licituds.

B) Existeix la possibilitat que alguna de les subvencions finalment atorgades amb càrrec a una determinada convocatòria superi els 10.000 euros: en aquest cas es revisaran el 100% de sol·licituds, independentment de la quantia finalment atorgada per a cada una d'elles.

C) Esquema procedimental de gestió de conflictes d'interessos

1.- Comunicació al superior jeràrquic

Les persones afectades per una situació que pugui implicar l'existència d'un conflicte d'interès hauran de comunicar per escrit tal circumstància al superior jeràrquic, que procedirà a dur a terme els controls i investigacions necessaris per aclarir la situació i, en cas que consideri que existeix tal conflicte, ho confirmarà per escrit.

En el cas que el conflicte d'interès s'hagi produït de forma sobtevinguda, una vegada efectuada la comunicació, s'hauran d'adoptar les mesures necessàries per garantir l'objectivitat en l'actuació pública, formulant la declaració que correspongui quan se'n tingui coneixement, abstenir-se d'actuar en el procediment i remetre el cas al superior jeràrquic.

En el cas que la persona afectada pel conflicte d'interès no tingui superior jeràrquic la comunicació es farà a la Comissió Tècnica de Seguiment del Pla de Mesures Antifrau.

2.- Investigació prèvia

La persona responsable de la tramitació del procediment de conflicte d'interès podrà obtenir informacions, testimonis, proves documentals i altres dades que resultin necessàries a efectes de la conclusió sobre l'existència o no de la situació de conflicte d'interès i el seu impacte en el procés principal.

3.- Tramitació

Si després de la tramitació de l'expedient d'investigació no es corrobora la informació, se'n procedirà a l'arxiu.

Si la tramitació confirma l'existència de conflicte d'interès, es dictarà l'acte que així ho estableixi, declarant el conflicte i:

- Procedirà a la incoació, si escau, de l'expedient disciplinari amb l'exigència de les responsabilitats que puguin correspondre.
- S'ordenarà el cessament de l'activitat de la persona en situació de conflicte d'interès en l'expedient afectat.
- Avaluació de la participació en l'expedient i conseqüències, determinant, si escau, la necessitat de repetir el procediment.
- Comunicar el resultat a l'Òrgan de Compliment de l'APB i Departament de Persones, als efectes que corresponguin.

En tot cas, es documentaran suficientment els fets produïts i es posarà la situació en coneixement de les unitats amb funcions de control de gestió i de control intern per a la valoració objectiva i adopció de mesures oportunes.

Si de les actuacions investigades se'n derivessin responsabilitats de tipus penal, es procedirà a la comunicació dels fets al Ministeri Fiscal, en ordre a la seva actuació.

Quan s'hagi comunicat al superior jeràrquic intents dels participants en el procediment d'adjudicació de contractes d'influir indegudament en el procés de presa de decisions o d'obtenir informació confidencial i es disposi de documentació que així ho acrediti, es posarà la situació en coneixement de l'òrgan de contractació o de qui concedeix l'ajuda per a l'adopció de les mesures que, conforme a la normativa vigent, procedeixin.

En el cas de gestió dels conflictes d'interès d'òrgans decisors, als efectes previstos en l'Ordre HFP/55/2023, s'actuarà de conformitat amb els tràmits establerts en la mateixa o norma que en resulti d'aplicació.

d. Model de comunicació de l'existència o coneixement d'una possible causa d'abstenció

Expedient:

Contracte/subvenció:

En compliment del deure de garantir la imparcialitat i objectivitat en el procediment de contractació/subvenció a dalt referenciat, la persona sotasignada, com a participant en el procés de preparació i tramitació de l'expedient, declara la concurrència d'una causa d'abstenció recollida a l'art. 23 de la Llei 40/2015, d'1 octubre, de règim jurídic del sector públic (*identificar la causa motivadament*).

Comunica al seu superior jeràrquic l'existència d'un conflicte d'interès de tipus potencial/aparent/real, per raons familiars, afectives, d'afinitat política o nacional, d'interès econòmic o per qualsevol motiu directe o indirecte d'interès personal (indiqueu quin aplica al cas en qüestió) en relació amb l'esmentat expedient.

Informa que les actuacions realitzades per la mateixa a l'expedient *han produït/no han produït* perjudici als interessos financers de la UE com a conseqüència de la seva participació o influència.

Que aporta justificació acreditativa de les manifestacions realitzades en la comunicació present, sense perjudici de l'aportació posterior d'aquella que l'òrgan competent li pugui requerir.

Que a partir d'aquest moment s'absté d'intervenir en el procediment i queda en espera de la resolució que dicti el seu superior jeràrquic.

(Data i firma, nom complet i DNI)

e. Esquema procedimental de gestió de les comunicacions presentades

Les denúncies presentades per qualsevol de les vies establertes normativament seran objecte d'anàlisi per l'Òrgan de Compliment normatiu, que, sense perjudici de l'establert en la Llei 2/2023, de 20 de febrer, reguladora de la protecció de les persones que informin sobre infraccions normatives i de lluita contra la corrupció, procedirà de la següent manera:

- Investigació dels fets denunciats. A tal efecte, podrà sol·licitar informació tant als òrgans administratius o ens instrumentals a què es refereixi la denúncia presentada, com als òrgans transversals que puguin veure's afectats per la mateixa. En el cas de ser necessari, la investigació inclourà una fase d'informació reservada.
- Utilització de totes les fonts de dades a la seva disposició per verificar si la informació és correcta i determinar, en conseqüència, si la mateixa podria ser sospitosa de constituir un supòsit de frau i si podria tenir incidència en el procediment de gestió.

No es donarà curs a la informació rebuda quan, de l'examen de la mateixa, o de les actuacions preliminars, es conclougui que és manifestament infundada o quan l'escassetat d'informació remesa, la descripció excessivament genèrica o inconcreta dels fets o la falta d'elements de prova subministrats no permetin a l'òrgan instructor realitzar una verificació raonable de la informació rebuda i una determinació mínima del tractament que s'hagi de donar als fets comunicats. Tampoc no es donarà curs a les denúncies que incorrin manifestament en mala fe, o proporcionin informació falsa o obtinguda de manera il·lícita. En tots aquests casos es procedirà a l'arxiu de la denúncia presentada, fent-ne constar els motius.

En la gestió de la denúncia es garantirà en tot moment la confidencialitat de les dades personals de la persona denunciant, així com el seu tractament anonimitzat per garantir la indemnitat del denunciant.

Segons el resultat de la investigació realitzada, en el marc del Sistema Intern d'Informació, es procedirà, segons correspongui en vista dels fets acreditats després de la investigació i de la normativa aplicable, d'alguna / algunes de les següents maneres:

- Haurà de donar trasllat de la denúncia i dels resultats de la investigació a l'òrgan administratiu competent per fer la tramitació del procediment que procedeixi, qualsevol que sigui, la qual cosa inclou els procediments disciplinaris, de reintegrament o la suspensió d'algun procediment sobre el que recaigui una denúncia fundada d'irregularitat, així com, si és el cas, l'actualització del corresponent pla de prevenció de riscos i mesures antifrau.
- Haurà de donar trasllat de la denúncia al Servei Nacional de Coordinació Antifrau, al Servei Nacional de Coordinació Antifrau, a l'OLAF, a la Fiscalia Europea o fins i tot a la Fiscalia o als Tribunals de justícia, segons que correspongui.
- Haurà d'acordar l'arxiu de la denúncia presentada, fent constar els motius de l'arxiu.

Tot això sense perjudici de la possible presentació de comunicacions davant de la bústia antifrau del SNCA o canal extern de l'Autoritat Independent de Protecció de l'Informant, A.A.

ANNEX VII.- Definició de política de regals i hospitalitats

La política de regals i hospitalitats aplicable a l'Autoritat Portuària de Barcelona es troba establerta en la Política d'Anticorrupció de l'APB, en concret, en l'apartat 4.1. *Regals i hospitalitats*, que estableix el següent:

L'APB només autoritza l'acceptació o oferiment de regals si es presenten els requisits següents:

- Que no es realitzin amb finalitat d'obtenir o mantenir un determinat tipus de negoci o contracte o per aquells que estiguin en procés de licitació.
- Que no tinguin un valor superior a noranta euros (90€), bé de forma aïllada o bé, el valor del conjunt de regals, oferts o rebuts, en el període d'un any.
- Que es facin de manera transparent.
- Que sigui conforme amb la legalitat vigent.
- Que no tingui per finalitat obtenir o intercanviar tractes de favor.
- Que no puguin generar conflictes d'interès.
- Prohibició d'obsequis en metàl·lic, xecs, targetes regal o de similars que puguin utilitzar per transmetre diners.
- Només es poden oferir regals institucionals recollits al catàleg institucional.

Sempre que s'incompleixi algun dels requisits s'haurà de rebutjar el regal, o si escau, tornar-lo. En cas de no ser possible, el conseller/a, directiu/va o empleat/da ho haurà de comunicar a l'Òrgan de Compliment perquè es lliuri i sortegi entre els empleats/des de l'Entitat.

El pagament de dietes, despeses o viatges relacionats directament amb l'activitat professional dels consellers/res, directius/ves i empleats/des serà sufragat per l'APB, de conformitat amb la normativa de dietes i tramitació de viatges de l'Entitat.

ANNEX VIII.- Normes bàsiques de comunicació del Pla d'Actuacions contra el Fraud

El Pla serà objecte de publicitat activa al Portal de Transparència, en aplicació de l'establert als articles 6 i 7 LTBG, així com aquelles accions d'implantació i desenvolupament que es considerin oportunes per a la difusió i publicació, en exercici d'una elevada rendició de comptes.

D'acord amb la política de comunicació corporativa, s'haurà d'adoptar un enfocament pràctic i eficaç de comunicació interna i externa del Pla i de les polítiques d'integritat, així com de qualsevol modificació que experimenti en el marc dels processos de revisió i actualització, dirigit al conjunt del personal i a totes les altres persones i grups d'interès que es relacionen amb l'entitat i, d'una manera específica, a perceptors de fons, tant contractistes com beneficiaris de subvencions, sense perjudici dels membres del Consell d'Administració.

L'estratègia de comunicació podrà incloure, entre altres, aspectes relatius al seu contingut, periodicitat, destinataris i forma d'efectuar la comunicació, com ara pàgines web, correus electrònics, comunicats de premsa, anuncis i butlletins periòdics, informes anuals, discussions informals, jornades obertes, grups de treball, esdeveniments comunitaris o línies d'atenció telefònica directa. En particular, serà objecte de comunicació la declaració d'integritat institucional i tolerància zero davant del frau, la gestió dels conflictes d'interès, el codi ètic i de conducta, la política de regals i hospitalitats, i la informació sobre els canals per a la presentació d'informacions sobre possibles infraccions.

En el disseny de l'estratègia de comunicació sobre el Pla s'hauran de tenir en compte els principis de transparència, adequació, credibilitat, capacitat de resposta, accessibilitat i claredat, llenguatge inclusiu i fàcil, i assegurar el retorn sobre les aportacions rebudes i la deguda rendició de comptes.

ANNEX IX.- Autoavaluació de riscos de l'Autoritat Portuària de Barcelona

1: EVALUACIÓN DE LA EXPOSICIÓN A RIESGOS DE FRAUDE ESPECÍFICOS - SUBVENCIONES

DESCRIPCIÓN DEL RIESGO					RESULTADO DE LA AUTOEVALUACIÓN	
Ref. del riesgo	Denominación del riesgo	Descripción del riesgo	¿A quién afecta este riesgo? (Entidad decisora (ED) / Entidad ejecutora (EE) / Beneficiarios (BF) / Contratistas (C) / Terceros (T))	¿Es el riesgo interno, externo o resultado de una colusión?	COEFICIENTE TOTAL RIESGO NETO	COEFICIENTE TOTAL RIESGO OBJETIVO
S.R1	Limitación de la concurrencia	No se garantiza que el procedimiento de concesión se desarrolle de forma transparente y pública, lo que puede dar lugar a favoritismos o a actos de corrupción.	TODOS	Interno	6,00	1,00
S.R2	Trato discriminatorio en la selección de solicitantes	No se garantiza un procedimiento objetivo de selección de participantes y se limita el acceso en términos de igualdad para todos los potenciales beneficiarios	TODOS	Interno	8,00	1,00
S.R3	Conflictos de interés	El ejercicio imparcial y objetivo de las funciones de alguno de los miembros del comité de evaluación, expertos evaluadores o del responsable de la concesión se ve comprometido por razones familiares, afectivas, de afinidad política o nacional, de interés económico o por cualquier otro motivo directo o indirecto de interés personal	EE-ED	Colusión	1,00	1,00
S.R4	Incumplimiento del régimen de ayudas de Estado	Las subvenciones concedidas pueden constituir ayudas de Estado, pero no se ha realizado un análisis previo de la categorización de las mismas y/o no se han cumplido las disposiciones aplicables a este tipo de ayudas	EE-ED	Interno	8,00	1,00
S.R5	Desviación del objeto de subvención	Los fondos recibidos se aplican a fines distintos para los que la subvención o ayuda fue concedida	EE-ED	Externo	5,25	1,00
S.R6	Doble financiación	Incumplimiento de la prohibición de doble financiación.	EE-ED	Externo	7,50	1,75
S.R7	Falsedad documental	Obtención de la subvención o ayuda falseando las condiciones requeridas en las bases reguladoras o convocatoria para su concesión u ocultando las que la hubiesen impedido	EE-ED	Externo	4,00	1,00
S.R8	Incumplimiento de las obligaciones en materia de información, comunicación y publicidad	No se cumple lo estipulado en la normativa nacional o europea respecto a las obligaciones de información y publicidad.	EE-ED	Interno	6,00	1,00
S.R9	Pérdida pista de auditoría	No se garantiza la conservación de toda la documentación y registros contables para disponer de una pista de auditoría adecuada	EE-ED	Interno	3,20	1,00
				RIESGO TOTAL MÉTODO GESTIÓN (SUBVENCIONES)	5,44	1,08

2: EVALUACIÓN DE LA EXPOSICIÓN A RIESGOS DE FRAUDE ESPECÍFICOS - CONTRATACIÓN

DESCRIPCIÓN DEL RIESGO					RESULTADO DE LA AUTOEVALUACIÓN	
Ref. del riesgo	Denominación del riesgo	Descripción del riesgo	¿A quién afecta este riesgo? (Entidad decisora (ED) / Entidad ejecutora (EE) / Beneficiarios (BF) / Contratistas (C) / Terceros (T))	¿Es el riesgo interno, externo o resultado de una colusión?	COEFICIENTE TOTAL RIESGO NETO	COEFICIENTE TOTAL RIESGO OBJETIVO
C.R1	Limitación de la concurrencia	Manipulación del procedimiento de preparación y/o adjudicación, limitándose el acceso a la contratación pública en condiciones de igualdad y no discriminación a todos los licitadores.	ED/EE/C/T	Interno	1,14	1,14
C.R2	Prácticas colusorias en las ofertas	Distintas empresas acuerdan en secreto manipular el proceso de licitación para limitar o eliminar la competencia entre ellas, por lo general con la finalidad de incrementar artificialmente los precios o reducir la calidad de los bienes o servicios.	ED/EE/C/T	Externo	3,83	2,17
C.R3	Conflicto de interés	El ejercicio imparcial y objetivo de las funciones de alguno de los intervinientes en las diferentes fases del contrato se ve comprometido por razones familiares, afectivas, de afinidad política o nacional, de interés económico o por cualquier otro motivo directo o indirecto de interés personal.	ED/EE/C/T	Colusión	1,09	1,09
C.R4	Manipulación en la valoración técnica o económica de las ofertas presentadas	Manipulación del procedimiento de contratación en favor de un licitante o en detrimento de otro o varios.	ED/EE/C/T	Interno	1,10	1,10
C.R5	Fraccionamiento fraudulento del contrato	Fraccionamiento del contrato en dos o más procedimientos con idéntico adjudicatario evitando la utilización de un procedimiento que, en base a la cuantía total, hubiese requerido mayores garantías de concurrencia y de publicidad.	ED/EE/T	Colusión	1,33	1,33
C.R6	Incumplimientos en la formalización del contrato	Irregularidades en la formalización del contrato de manera que no se ajusta con exactitud a las condiciones de la licitación o se alteran los términos de la adjudicación.	EE/C	Interno	1,00	1,00
C.R7	Incumplimientos o deficiencias en la ejecución del contrato	El contratista incumple las especificaciones del contrato durante su ejecución	EE	Externo	1,00	1,00
C.R8	Falsedad documental	El licitador incurre en falsedad para poder acceder al procedimiento de licitación y/o se aprecia falsedad en la documentación presentada para obtener el pago del precio.	ED/EE/T	Externo	1,00	1,00
C.R9	Doble financiación	Incumplimiento de la prohibición de doble financiación.	ED/EE	Externo	1,00	1,00
C.R10	Incumplimiento de las obligaciones de información, comunicación y publicidad	No se cumple lo estipulado en la normativa nacional o europea respecto a las obligaciones de información y publicidad.	ED/EE	Interno	1,00	1,00
C.R11	Pérdida de pista de auditoría	No se garantiza la conservación de toda la documentación y registros contables para disponer de una pista de auditoría adecuada	ED/EE	Interno	1,00	1,00
				RIESGO TOTAL MÉTODO GESTIÓN (CONTRATACIÓN)	1,32	1,17

3: EVALUACIÓN DE LA EXPOSICIÓN A RIESGOS DE FRAUDE ESPECÍFICOS - CONVENIOS

DESCRIPCIÓN DEL RIESGO					RESULTADO DE LA AUTOEVALUACIÓN	
Ref. del riesgo	Denominación del riesgo	Descripción del riesgo	¿A quién afecta este riesgo? (Entidad decisora (ED) / Entidad ejecutora (EE) / Beneficiarios (BF) / Contratistas (C) / Terceros (T))	¿Es el riesgo interno, externo o resultado de una colusión?	COEFICIENTE TOTAL RIESGO NETO	COEFICIENTE TOTAL RIESGO OBJETIVO
CV.R1	El objeto del convenio no corresponde a esta figura jurídica	Celebración de convenios para eludir un procedimiento de contratación o eludiendo los requisitos de validez de este instrumento jurídico	TODOS	Colusión	1,00	1,00
CV.R2	Incumplimiento del procedimiento o de los requisitos legales del convenio	Celebración de un convenio con incumplimiento del procedimiento legalmente establecido para ello, o incumpliendo determinados trámites o requisitos legales.	TODOS	Interno	2,40	1,20
CV.R3	Conflictos de interés	El ejercicio imparcial y objetivo de las funciones del personal que interviene en la adopción o la firma del convenio se ve comprometido por razones familiares, afectivas, de afinidad política o nacional, de interés económico o por cualquier otro motivo directo o indirecto de interés personal	TODOS	Interno	7,00	1,50
CV.R4	Limitación de la concurrencia en la selección de entidades colaboradoras de derecho privado	En el caso de convenios con entidades colaboradoras para instrumentar una subvención, la selección de la entidad colaboradora de derecho privado no se ha realizado siguiendo los principios establecidos	ED-EE-C-T	Interno	8,00	2,00
CV.R5	Limitación de la concurrencia en el caso de ejecución del convenio por terceros	En el caso de convenios con entidades colaboradoras para instrumentar una subvención, la entidad colaboradora no garantiza la elección de proveedores a través de un proceso de concurrencia competitiva	C-T	Externo	6,00	2,00
CV.R6	Incumplimiento de las obligaciones de información, comunicación y publicidad	No se cumple lo estipulado en la normativa nacional o europea respecto a las obligaciones de información y publicidad.	ED-EE	Interno	4,00	2,50
CV.R7	Pérdida de pista de auditoría	No existe una pista de auditoría adecuada que permita hacer un seguimiento completo de las actuaciones financiadas.	ED-EE	Interno	6,00	1,00
RIESGO TOTAL MÉTODO GESTIÓN (CONVENIOS)					4,91	1,60

4: EVALUACIÓN DE LA EXPOSICIÓN A RIESGOS DE FRAUDE ESPECÍFICOS - MEDIOS PROPIOS

DESCRIPCIÓN DEL RIESGO					RESULTADO DE LA AUTOEVALUACIÓN	
Ref. del riesgo	Denominación del riesgo	Descripción del riesgo	¿A quién afecta este riesgo? (Entidad decisora (ED) / Entidad ejecutora (EE) / Beneficiarios (BF) / Contratistas (C) / Terceros (T))	¿Es el riesgo interno, externo o resultado de una colusión?	COEFICIENTE TOTAL RIESGO NETO	COEFICIENTE TOTAL RIESGO OBJETIVO
MP.R1	Falta de justificación del encargo a medios propios	No se justifica que el encargo al medio propio sea la solución más adecuada y eficiente desde el punto de vista de buena gestión financiera y de legalidad	ED-EE-T	Interno	2,80	1,20
MP.R2	Incumplimiento por el medio propio de los requisitos para serlo	No se cumplen los requisitos para ser medio propio personificado o el medio propio ha perdido esa condición	ED-EE-C-T	Externo	1,50	1,50
MP.R3	Falta de justificación en la selección del medio propio	La selección del medio propio concreto al que se realiza el encargo no está adecuadamente justificada, lo que puede afectar al riesgo de cumplimiento, de buena gestión financiera, de fraude o corrupción por selección de un medio propio inadecuado.	ED-EE-T	Interno	1,50	1,50
MP.R4	Aplicación incorrecta de las tarifas y costes	Falta de justificación o aplicación incorrecta de las tarifas y costes en la elaboración del presupuesto	ED-EE	Colusión	1,00	1,00
MP.R5	Incumplimiento de los límites de subcontratación y limitación de concurrencia.	La subcontratación realizada por el medio propio no cumple los requisitos establecidos en el artículo 32.7 de la LCSP, pudiendo dar lugar a la limitación de concurrencia al haberse acudido al encargo al medio propio	ED-EE-C-T	Externo	2,25	1,00
MP.R6	Incumplimiento total o parcial de las prestaciones objeto del encargo	Los productos o servicios no se han entregado en su totalidad, y/o no tienen la calidad esperada, presentan retrasos injustificados y/o no cubren la necesidad administrativa prevista	ED-EE	Colusión	1,00	1,00
MP.R7	Incumplimiento de las obligaciones de información, comunicación y publicidad	No se cumple lo estipulado en la normativa nacional o europea respecto a las obligaciones de información y publicidad.	ED-EE	Interno	3,00	3,00
MP.R8	Pérdida de pista de auditoría	No existe una pista de auditoría adecuada que permita hacer un seguimiento completo de las actuaciones financiadas.	ED-EE	Interno	2,67	1,00
RIESGO TOTAL MÉTODO GESTIÓN (MEDIOS PROPIOS)					1,97	1,40